

Segmentacja młodych Polaków z uwagi na partycypację polityczną i obywatelską

Analizy wyników badania ilościowego i jakościowego

Spis treści

Metodologia badań.....	3
Segmenty: podsumowanie.....	8
Portrety segmentów.....	10
Jak myślą? Poglądy.....	16
Jak działają? Partycypacja polityczna i obywatelska.....	20
Co wiedzą? Wiedza i zainteresowanie.....	27
Wiedza i źródła informacji.....	28
Zainteresowanie polityką.....	33
Dzielenie się poglądami.....	37
Wiedza i wartości obywatelskie.....	40
Postrzeganie polityków.....	44
Jacy są? Wartości i osobowość.....	47
Identyfikacja z Polską i Europą.....	48
Identyfikacja z religią katolicką.....	52
Zmienne psychologiczne.....	56
Mroczna Triada.....	57
Makiawelizm.....	59
Narcyzm.....	63
Psychopatia.....	67
Cechy osobowości	71
Zadowolenie z życia.....	93
Demografia segmentów.....	94

Polish Academy of Sciences

Etapy:

Badanie ilościowe

Analiza segmentacji

Badanie jakościowe

1. Pierwszy etap to badanie ilościowe, przeprowadzone na reprezentatywnej próbie młodych Polaków (18-25 lat), **N=1048**. W badaniu posłużono się metodą CAWI (Computer Assisted Web Interview). Celem tej części było rozpoznanie charakterystycznych dla młodych Polaków zachowań partycypacyjnych, poziomu ich wiedzy politycznej oraz preferowanych poglądów. Uwzględniono również szereg zmiennych psychologicznych.
2. Ilościowe dane poddano **analizie segmentacyjnej**, wykorzystującej metodę analizy skupień (cluster analysis) w celu wyodrębnienia segmentów różniących się pod względem nie tylko praktyk partycypacyjnych, ale także wyznawanych wartości, potrzeb i ogólnego stylu życia. Na podstawie segmentacji wyróżniono **pięć** grup.
3. Na trzecim etapie zrealizowane zostało badanie jakościowe, w ramach którego przeprowadzono **pogłębione wywiady indywidualne** (IDIs) z przedstawicielkami i przedstawicielami wcześniej wyodrębnionych (pięciu) segmentów. Celem badania było pogłębienie wiedzy o każdej grup, aby poznać z motywy i bariery partycypacji właściwe dla każdej z nich.

Segmentacja: czym jest i jakie daje efekty?

- Realizując nasz projekt, chcielibyśmy dowiedzieć się **jakie są zachowania i postawy młodych Polaków w obszarze partycypacji obywatelskiej** (np. jak wyglądają ich zachowania wyborcze, jaki jest ich stosunek do angażowania się w życie polityczne, jakie działania podejmują dla dobra swojego państwa/swojej miejscowości).
- Nie jest łatwo udzielić jednoznacznej odpowiedzi na te pytania. **Młodzi Polacy nie są grupą jednorodną**: jedni regularnie biorą udział w wyborach, ale na tym kończy się ich aktywność obywatelska; inni rezygnują z praw wyborczych, ale chętnie uczestniczą w marszach i demonstracjach, jeszcze inni zupełnie nie biorą udziału w życiu obywatelskim.
- **Analiza segmentacyjna** pozwala na zidentyfikowanie grup ludzi, których łączą podobne zwyczaje i postawy związane z partycypacją obywatelską (spójność wewnętrzna segmentów). Dodatkowo, każda z tych grup odróżnia się od innych i posiada swój wyjątkowy charakter (zróżnicowanie między segmentami).
- Segmentacja jest niezwykle użytecznym narzędziem badawczym. Kierowanie działań i komunikacji do ogółu danej grupy (w tym wypadku młodych Polaków) jest często nieskuteczne, gdyż ludzie bardzo różnią się pod względem potrzeb, wartości i motywów leżących u podłoża ich zachowań. **Analizy segmentacyjne stanowią podstawę do definiowania grupy docelowej działań interwencyjnych**. Po pierwsze, pokazują nam typy osób należących do danej populacji. Po drugie, dostarczają pogłębionych informacji na temat ich specyfiki.
- Pogłębione rozumienie segmentów pod względem cech psychologicznych pozwala na skuteczniejsze **planowanie interwencji** poprzez odpowiednie dopasowanie komunikacji do potrzeb i wartości wybranego jako grupa docelowa segmentu.

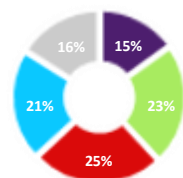
Sposób prezentacji danych w raporcie

W dalszej części raportu zostaną zaprezentowane wyniki przeprowadzonej przez nas segmentacji ogólnopolskiej próby młodych Polaków (od 18 do 25 roku życia) oraz pogłębiającego zrozumienie segmentów badania jakościowego. Wyodrębnione segmenty zostały uporządkowane pod względem zainteresowania partycypacją obywatelską i potencjału w tym zakresie, od segmentu najczęściej partycypującego (Dzieci Demokracji) do najmniej zainteresowanego partycypacją (Wyobcowani Sceptycy).

Na początku zostanie przedstawiona syntetyczna (ilościowo-jakościowa) charakterystyka każdego z wyodrębnionych segmentów.

Następnie, każdy z badanych i wcześniej przedstawionych obszarów (od zachowań partycypacyjnych, po zmienne psychologiczne), zostanie przedstawiony z podziałem na poszczególne segmenty.

Aby ułatwić czytanie, slajdy zostały oznaczone symbolami, wskazującymi na rodzaj analizowanych danych:

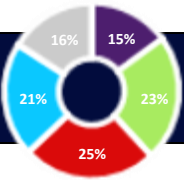

dane ilościowe

dane jakościowe

Metodologia części ilościowej

Badanie zostało przeprowadzone na reprezentatywnej próbie młodych dorosłych Polaków (18-25 lat), **N=1048**. Posłużono się metodą CAWI (Computer Assisted Web Interview).

Pomiar został zrealizowany na ogólnopolskiej, losowo-kwotowej próbie, gdzie kwoty są dobierane wg reprezentacji w populacji (młodych) dorosłych Polaków dla płci, wieku i wielkości miejscowości zamieszkania. Badanie trwało około 25 minut.

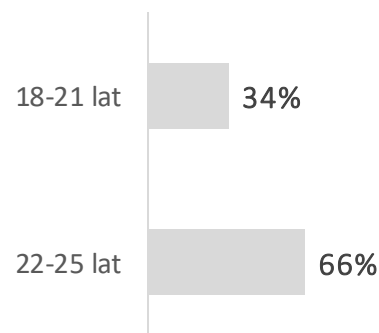
W badaniu wykorzystano szereg skal i narzędzi psychologicznych, m.in. do pomiaru poglądów politycznych, cech osobowości [„Ciemnej Triady” (makiawelizm, psychopatia, narcyzm), „Wielkiej Piątki” (ekstrawersja, neurotyczność, ugodowość, sumienność, otwartość na doświadczenia)], czy też do pomiaru zadowolenia z życia.

Strukturę demograficzną próby prezentują poniższe wykresy:

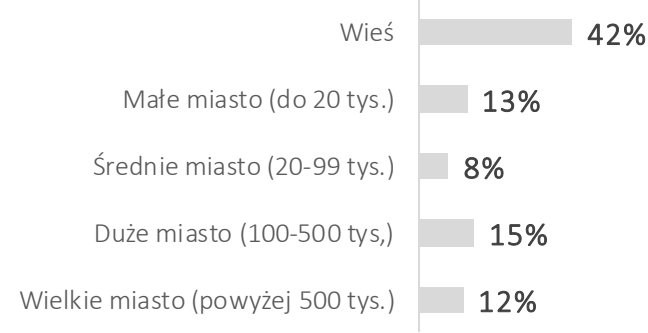
PŁEĆ

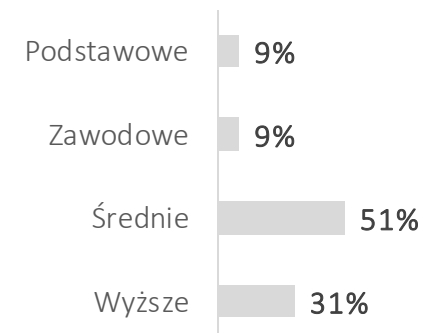
WIEK

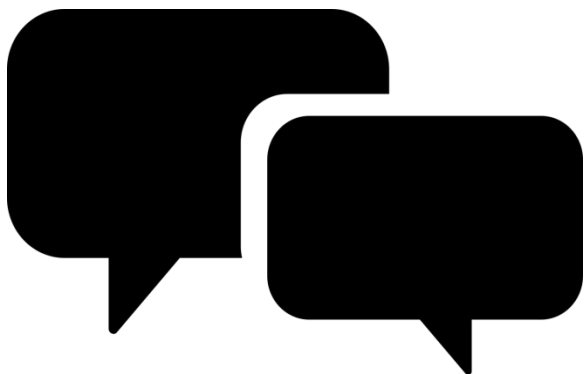

WIELKOŚĆ MIEJSCA ZAMIESZKANIA

WYKSZTAŁCENIE

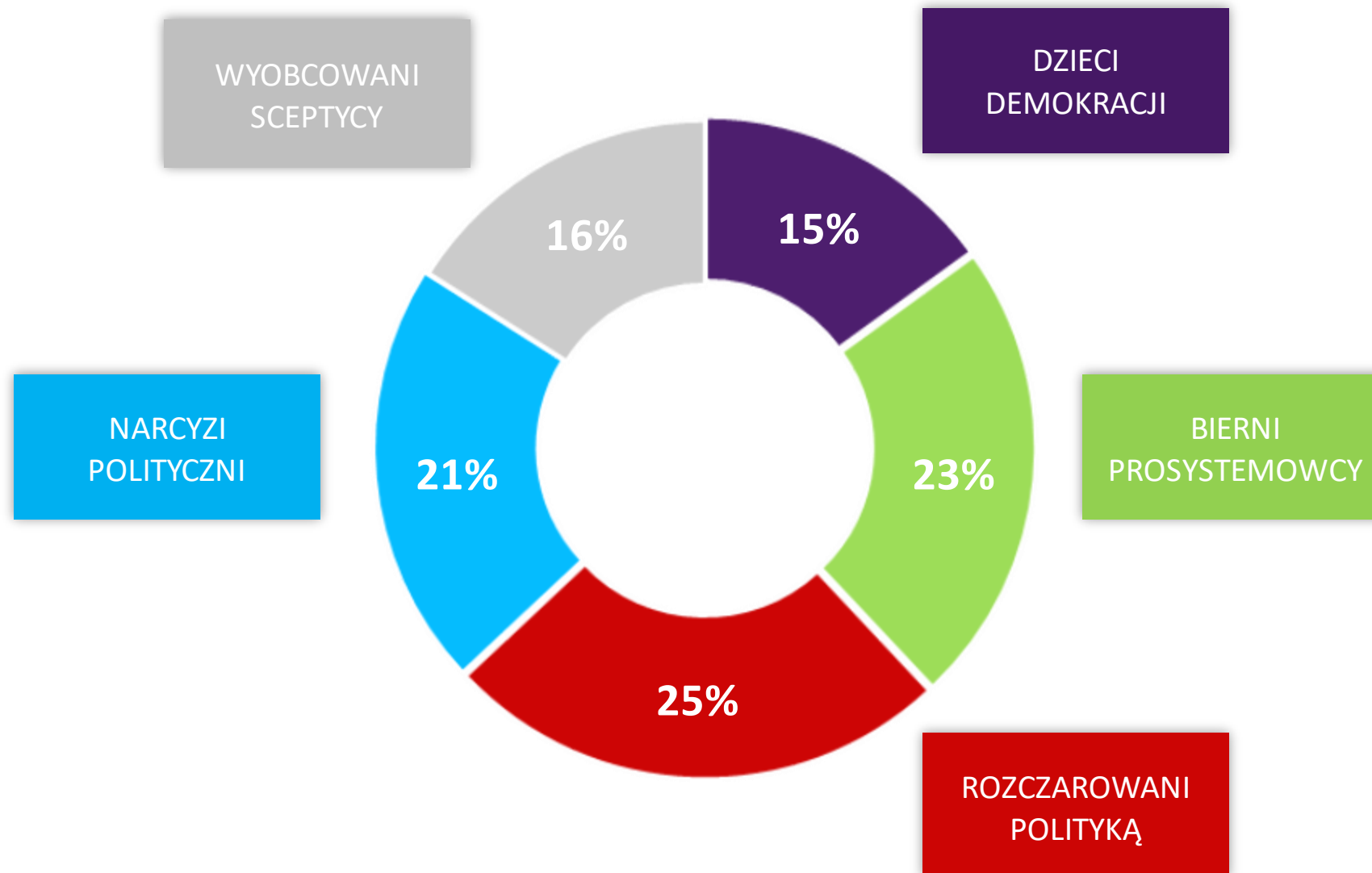
W badaniu jakościowym zastosowano metodę pogłębionych wywiadów indywidualnych (IDI) z wykorzystaniem technik projekcyjnych. Zawarte w scenariuszu i poruszane w trakcie wywiadu tematy dotyczyły m.in: udziału w wyborach, zainteresowania polityką, poglądów politycznych, stosunku do polityki, priorytetów postępowań politycznych, podejmowania działań obywatelskich w różnych formach oraz socjalizacji politycznej w szkole i w domu. Czas trwania pojedynczego wywiadu wynosił około 1.5 godziny.

Liczba respondentów z podziałem na segment, lokalizację i płeć (K-kobieta, M-mężczyzna):

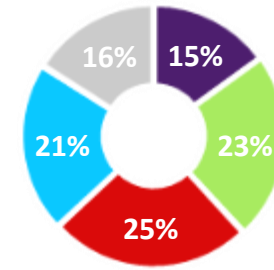
	Warszawa	Gdańsk	Siedlce	Tereny wiejskie	Razem:
Dzieci Demokracji	4	2	2	2	10
	K=2, M=2	K=2	K=1, M=1	K=0, M=2	K=5, M=5
Bierni Prosystemowcy	2	2	2	2	8
	K=1, M=1	K=2, M=0	K=1, M=1	K=1, M=1	K=5, M=3
Rozczarowani Polityką	2	2	2	2	8
	K=1, M=1	K=1, M=1	K=2, M=0	K=0, M=2	K=4, M=4
Narcyzi Polityczni	5	1	2	2	10
	K=2, M=3	K=0, M=1	K=1, M=1	K=2, M=0	K=5, M=5
Wyobcowani Sceptycy	2	2	2	2	8
	K=1, M=1	K=0, M=2	K=1, M=1	K=1, M=1	K=3, M=5

Przeprowadzono **44** wywiady indywidualne w **4 lokalizacjach**. Łącznie w badaniu wzięły udział **22 kobiety** oraz **22 mężczyzn**.

Segmenty: PODSUMOWANIE

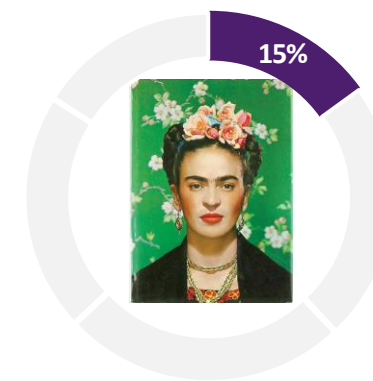
SEGMENTY: podsumowanie

DZIECI DEMOKRACJI	Biorą udział w wielu różnych formach partycypacji obywatelskiej. Najczęściej głosują w wyborach, angażują się w działania zbiorowe. Nie interesuje ich jednak kariera polityczna. Mają największą wiedzę polityczną ze wszystkich segmentów, ale krytyczny stosunek wobec polityki i polityków. Są otwarci na doświadczenia, mają wysoką potrzebę poznania. Z dużych miast, częściej kobiety.
BIERNI PROSYSTEMOWCY	Biorą udział w wyborach, mniej chętnie angażują się jednak w inne formy działań obywatelskich. Grupa nieszczególnie zainteresowana polityką, posiadająca raczej umiarkowaną, powierzchowną wiedzę. Są to osoby względnie zadowolone z obecnej sytuacji politycznej, dość pozytywnie nastawione do polityków i partii politycznych. Bardzo ugodowi – nie lubią się kłócić o politykę, a relacje z innymi są dla nich priorytetem, niezależnie od zapatrywań politycznych. Większość to osoby religijne, ceniące sobie tradycyjny styl życia. W grupie przeważają mieszkańcy wsi.
ROZCZAROWANI POLITYKĄ	Biorą udział w wyborach, ale na tym kończy się ich zaangażowanie obywatelskie. Mają bardzo niskie zaufanie do polityków i negatywnie oceniają obecną sytuację polityczną w Polsce. To osoby otwarte na doświadczenia, które mają wiedzę z zakresu polityki, jednak nie chcą się w nią angażować. Przewaga osób bogatych, z większych miejscowości. Najbardziej ze wszystkich grup preferują wolnorynkowe (vs. socjalne) podejście do polityki.
NARCYZI POLITYCZNI	Zaangażowani w różne formy życia obywatelskiego, za wyjątkiem głosowania w wyborach. Grupa pod wieloma względami niejednorodna, ze skłonnością do autoprezentacji. Na tle innych grup przewaga osób, które pragną zostać politykami (wydaje się, że raczej dla poklasku, aniżeli walki o dobro wspólne). Charakteryzuje ich jednak bardzo niska wiedza z zakresu polityki. Przewaga mężczyzn.
WYOBKOWANI SCEPTYCY	Najrzadziej ze wszystkich segmentów biorą udział w życiu obywatelskim. Nie głosują w wyborach, nie identyfikują się z polityką, ich bliscy i znajomi nie głosują. Cechuje ich brak wiedzy z zakresu polityki. Są niezadowoleni z życia. To osoby znajdujące się w najgorszej sytuacji materialnej ze wszystkich grup, najrzadziej oglądające telewizję, czytające gazety, czy korzystające z internetu.

Portrety segmentów

DZIECI DEMOKRACJI: opis

Dużo trzeba
zmienić,
zróbmy to!

11

PARTYCYPACJA

- **Idealiści** – są gotowi do walki o sprawy i wartości dla nich ważne – wolność, tolerancję, szacunek dla wszystkich. Jest to segment najbardziej **świadomy i aktywny obywatelsko**. Prawie wszyscy głosują w wyborach. Chętnie biorą udział w ruchach społecznych, uczestniczą w protestach i demonstracjach. Najczęściej ze wszystkich segmentów angażują się w działania charytatywne.
- Nie do końca identyfikują się z Polską taką, jaka jest obecnie – chcieliby ją zmienić, unowocześnić, wprowadzić rozwiązania społeczne obecne w społeczeństwach Europy Zachodniej.
- Są zainteresowani polityką, najbardziej aktywnie szukają informacji, mają największą wiedzę, jednak często ich spojrzenie na politykę jest bardzo krytyczne.
- Pomimo wysokiej potrzeby działania, są niechętni wobec działań stricte politycznych, co jest związane z niskim zaufaniem do polityki i polityków. Postrzegają politykę jako grę, w której wielu graczy oszukuje i boją się, że nie poradzą sobie tak, by działać skutecznie i jednocześnie nie zaprzedać swoich idealów. Często też nie czują, by mieli potrzebne do zaangażowania w politykę zdolności przywódcze – wolą działać w grupie, na partnerskich zasadach z innymi. Są to więc bardziej **aktywiści społeczni** – mniej chętnie angażujący się w politykę.
- Mają lewicowe poglądy, szczególnie pod względem obyczajowym.

PSYCHOGRAFIA

- Otwarcie na nowe doświadczenia – chętnie angażują się w nowe rzeczy, dużo podróżują, lubią poznawać nowych ludzi, patrzeć na świat z innej perspektywy. Są ciekawi świata i tego, jak różne rzeczy działają w różnych krajach.
- Zadowoleni z życia i ugodowi – cenią sobie relacje z innymi.

DEMOGRAFIA

- Segment osób z większych miejscowości, przewaga kobiet. Wiele z tych osób to osoby niereligijne lub bezwyznaniowe.

BIERNI PROSYSTEMOWCY : opis

12

PARTYCYPACJA

- Są bardzo przywiązani do **realizowania norm i reguł społecznych**, stąd większość z nich regularnie bierze udział w wyborach: głosowanie jest w ich odczuciu obowiązkiem każdego obywatela.
- Poza okresem przedwyborczym, interesują się polityką w umiarkowanym stopniu. Jeśli o niej rozmawiają, to jedynie z osobami, które się z nimi zgadzają – polityka nie jest dla nich tak ważna, by się o nią klócić.
- **Wpółnotowcy** – dla nich relacje z innymi zawsze będą ważniejsze niż polityka. Jeśli angażują się w jakiekolwiek inne działania obywatelskie, to raczej na rzecz najbliższych im, wąskich wspólnot – rodziny, społeczności lokalnej. Zdarza im się przekazać datki na cele charytatywne i podpisywać petycje.
- Nie biorą udziału w ruchach społecznych; nie uczestniczą w protestach, demonstracjach. Dzieje się tak z jednej strony dlatego, że są raczej **zadowoleni z bieżącej sytuacji politycznej** i nie mają potrzeby zmiany. Mają też często za małą wiedzę, by dostrzec jakiekolwiek niedoskonałości. Z drugiej strony, często postrzegają też działania zbiorowe jako agresywne, antagonizujące ludzi wobec siebie, a tymczasem oni są bardzo ugodowi. Polityka nie jest w ich opinii na tyle ważna, by naruszać poprawne relacje społeczne. Nie czują też, by udział w tego typu działaniach był obywatelskim obowiązkiem.
- Konserwatywni pod względem obyczajowym, dość lewicowi pod względem gospodarczym.

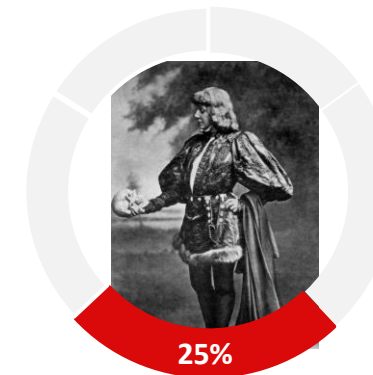
PSYCHOGRAFIA

- Zachowawczy, tradycjoniści, mało otwarci na nowości – chcą, by jak najmniej się zmieniło.
- Ugodowi, sumienni.
- Najsilniej ze wszystkich segmentów identyfikują się z innymi Polakami.

DEMOGRAFIA

- Segment osób z przewagą mieszkańców wsi oraz osób, które cały czas mieszkają z rodzicami.
- Większość tych osób to katolicy, mocno wierzący i często praktykujący.

ROZCZAROWANI POLITYKĄ: opis

13

PARTYCYPACJA

- Buntują się wobec tego, jak Polska jest zarządzana, ale mają też głębsze przekonanie, że polityka jako taka jest zła i **niewiele da się zmienić**. Pomimo przekonania, że zmiana jest potrzebna, brakuje im motywacji do działania i wiary, że to ma sens. Czują się rozczarowani, zrezygnowani.
- Przyjmują bardzo krytyczną postawę wobec polityki. Wydaje się, że są dość dobrze przygotowani do działania od strony merytorycznej (duża wiedza), jednak bardzo niechętni ku temu ze względu na negatywny stosunek do polityki, a zwłaszcza polityków obecnie rządzących.
- W efekcie jest to segment osób **nieaktywnych obywatelsko**. Głosują, by pokazać swoje niezadowolenie, ale nie daje im to satysfakcji. Poza tym, unikają innych form partycypacji: nie rozmawiają na tematy polityczne i społeczne, niechętnie podpisują petycje, nie działają w organizacjach obywatelskich, nie pełnią i nie chcą pełnić stanowisk publicznych. Są również bardzo negatywnie nastawieni do bycia członkiem/ członkinią organizacji politycznych.
- To grupa o najwyższym ze wszystkich segmentów poziomie niechęci do kariery politycznej. Może to wynikać z **wysokiego cynizmu politycznego** i bardzo niskiego zaufania, jakie mają względem polityków. To także segment, który najbardziej dehumanizuje polityków.
- Mają najbardziej wolnorynkowe poglądy ze wszystkich segmentów i jednocześnie centrowe lub liberalne poglądy w sferze obyczajowej. Często mają poczucie, że na polskiej scenie politycznej brakuje partii prawdziwie odpowiadającej ich poglądom.

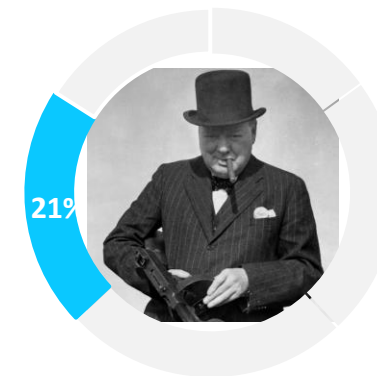
PSYCHOGRAFIA

- Indywidualiści i introwertycy – stawiają raczej na własny rozwój, niż na dobro wspólnoty, wolą działać sami, niż w grupie.

DEMOGRAFIA

- Segment z przewagą kobiet oraz osób zamieszkujących większe miasta; średnio najstarszy wiekowo spośród innych segmentów. Są to osoby najlepiej wykształcone spośród wszystkich segmentów, często także nadal się uczą.

NARCYZI POLITYCZNI: opis

JA bym to
naprawił!

14

PARTYCYPACJA

- Segment pełen wewnętrznych sprzeczności, co wydaje się być związane z pewną tendencją do autoprezentacji i przeceniania siebie. Z jednej strony, niechętnie biorą udział w wyborach. Z drugiej, **najczęściej ze wszystkich grup widzą siebie w roli polityków**. Deklarują, że dużo działają, ale tylko w rzadko obszarach wybieranych przez innych.
- Pomimo deklarowanego zainteresowania, mają **bardzo małą wiedzę z zakresu polityki**, co może być związane z powierzchownością zainteresowania i bezkrytycznym doбором źródeł informacji. Polityka jest dla nich często źródłem rozrywki – pretekstem do żartów.
- Preferują działania, w których **mogą zabłysnąć**.
- Raczej chcą być wybierani na liderów, niż brać udział w głosowaniu na innych. Jest to jedyny segment zainteresowany udziałem w formalnej, instytucjonalnej polityce (np. przynależność do partii/organizacji politycznych).
- To grupa, która wydaje się mieć raczej przyjazny stosunek do polityków i polityki (np. nie dehumanizują polityków). Najbardziej ze wszystkich respondentów akceptują system polityczny funkcjonujący w Polsce.
- Mają bardzo konserwatywne poglądy pod względem obyczajowym i raczej wolnorynkowe pod względem gospodarczym.

PSYCHOGRAFIA

- Bardzo pewni siebie, lubią, gdy koncentruje się na nich uwaga innych.
- Niezbyt ugodowi – ich racje są dla nich ważniejsze niż relacje.

DEMOGRAFIA

- Segment z przewagą mężczyzn. Sporo osób z tego segmentu deklaruje religijność (katolicyzm) i częsty udział w praktykach religijnych.

WYOBKOWANI SCEPTYCY: opis

Po co głosować? A czy taki polityk zrobił kiedyś coś dla mnie?

15

PARTYCYPACJA

- **Odcięci od polityki** – ze środowisk domowych i społecznych, gdzie polityka jest mało obecna.
- Mają bardzo małą wiedzę polityczną. Bardzo niski jest też potencjał jej wzrostu, bo nie mają ku temu ani motywacji (przekonania, że warto), ani narzędzi (wiedzy, jak szukać informacji).
- W ich odczuciu **ich życie i polityka to światy wzajemnie nieprzenikalne** – oni nie mają wpływu na politykę, polityka nie ma wpływu na nich.
- Niechętnie biorą udział w jakichkolwiek formach partycypacji obywatelskiej. Najrzadziej głosują, nie podpisują petycji, nie działają w ruchach społecznych, nie biorą udziału w protestach, nie rozmawiają na tematy polityczne. Nie uczestniczą też w działaniach charytatywnych.
- Nie działają w organizacjach obywatelskich, politycznych i nie chcą zostać politykami.
- Mają niskie zaufanie polityczne, negatywny stosunek do polityków i najniższą ze wszystkich grup identyfikację z polityką. Polityka kojarzy im się z nudną i trudną lekcją, której odrabiania nie widzą sensu.
- Są nieufni i pełni rezerwy – sceptyczni wobec każdej z nielicznych informacji, która do nich dociera.

PSYCHOGRAFIA

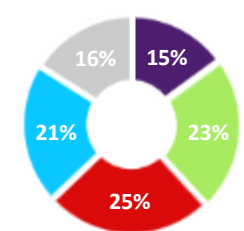
- Ze wszystkich grup są najmniej otwarci na doświadczenia.
- Bierni, często o złej sytuacji materialnej, niezadowoleni z życia – czują się pokrzywdzeni, ale nie mają narzędzi – wiedzy, wiary w siebie – które pomogłyby im zrozumieć, co i jak mogliby zmienić.
- Nie identyfikują się szczególnie ani z osobami młodymi, ani z Polakami.
- Skoncentrowani na sobie, swoich problemach – nie rozumieją, po co mieliby zajmować się polityką.

DEMOGRAFIA

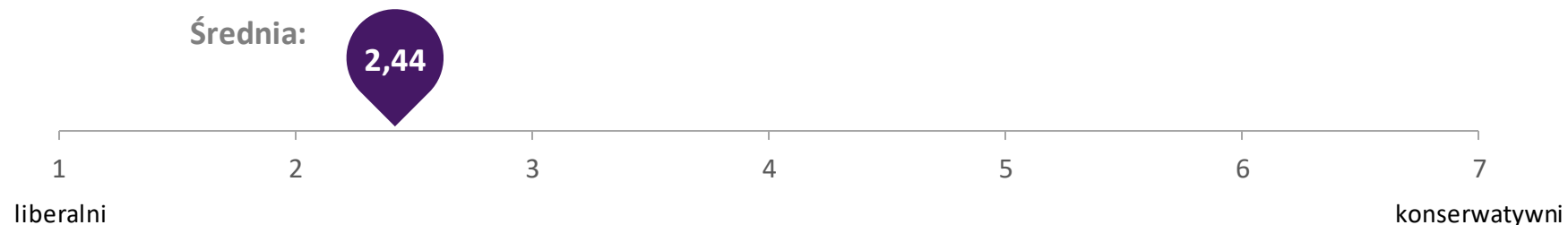
- Segment z przewagą osób znajdujących się w najgorszej sytuacji finansowej.
- To także najmniej wykształcony ze wszystkich segmentów oraz najrzadziej pracujący.

Jak myślą? Poglądy

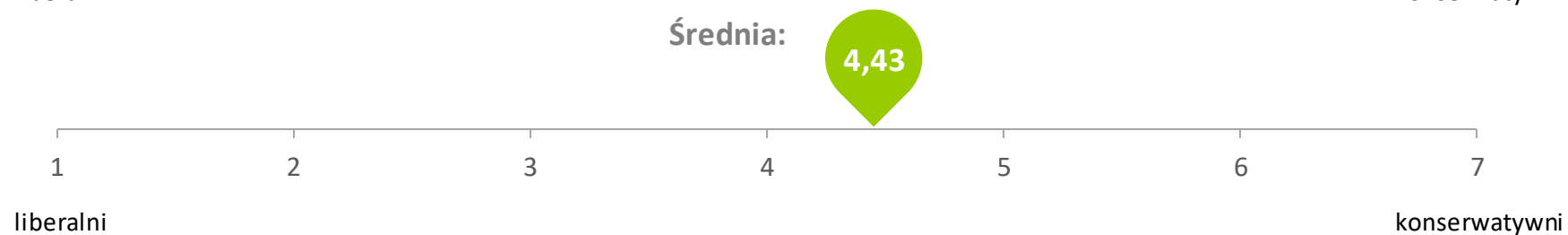
Poglądy polityczne - obyczajowe

DZIECI DEMOKRACJI
(N=152)

BIERNI PROSYSTEMOWCY
(N=239)

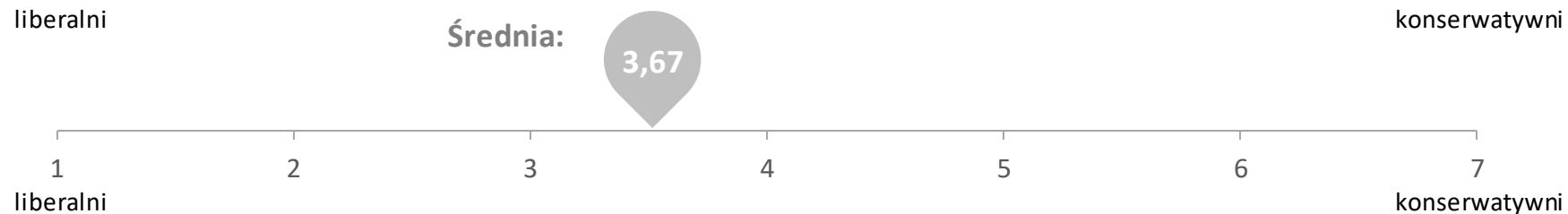
**ROZCZAROWANI
POLITYKĄ**
(N=178)

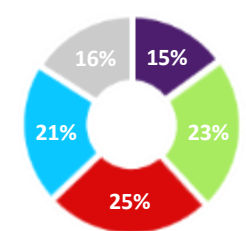
NARCYZI POLITYCZNI
(N=257)

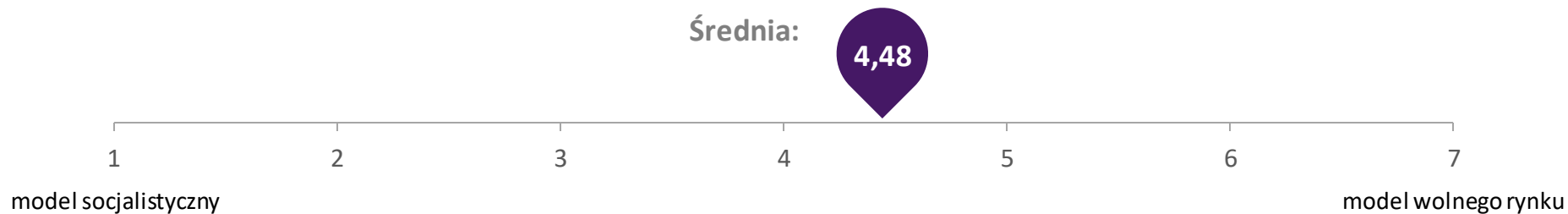
**WYOBCOWANI
SCEPTYCZY**
(N=222)

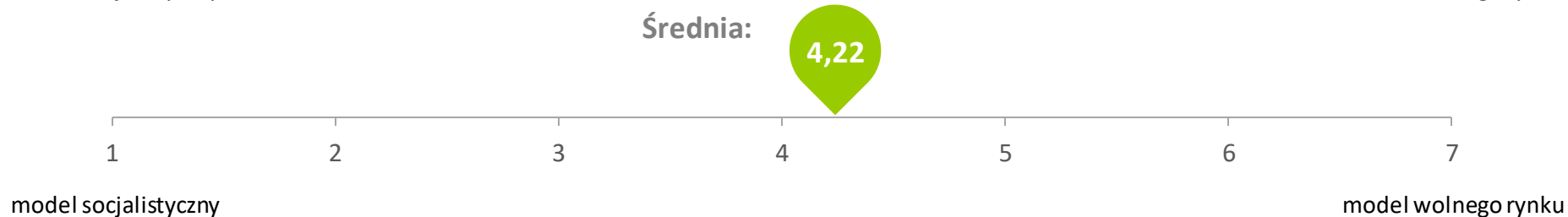
Poglądy polityczne - ekonomiczne

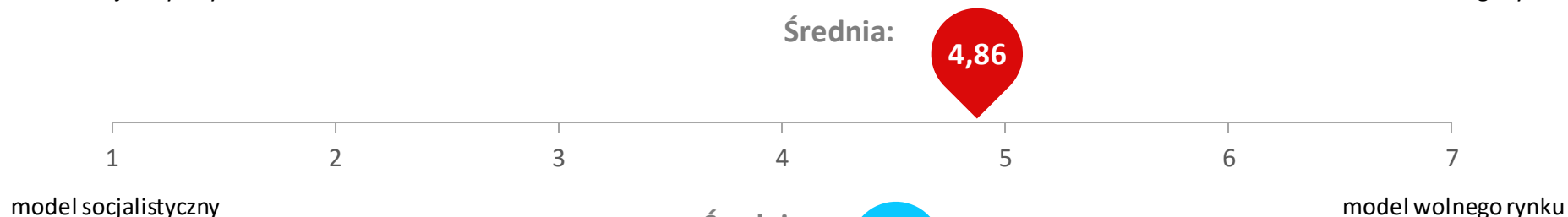
DZIECI DEMOKRACJI
(N=152)

BIERNI PROSYSTEMOWCY
(N=239)

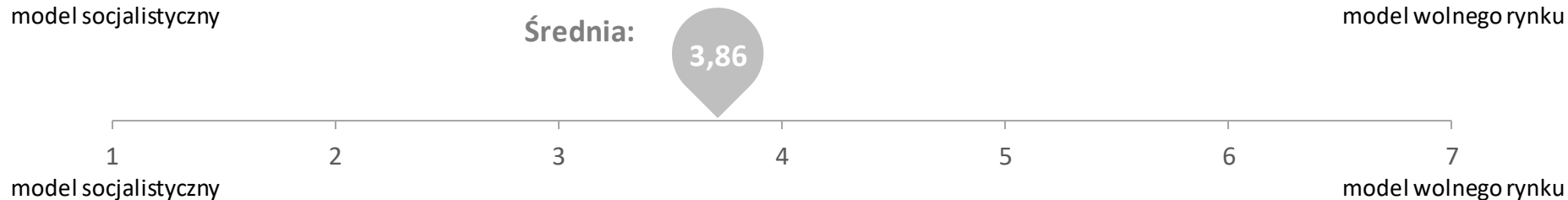
**ROZCZAROWANI
POLITYKĄ**
(N=178)

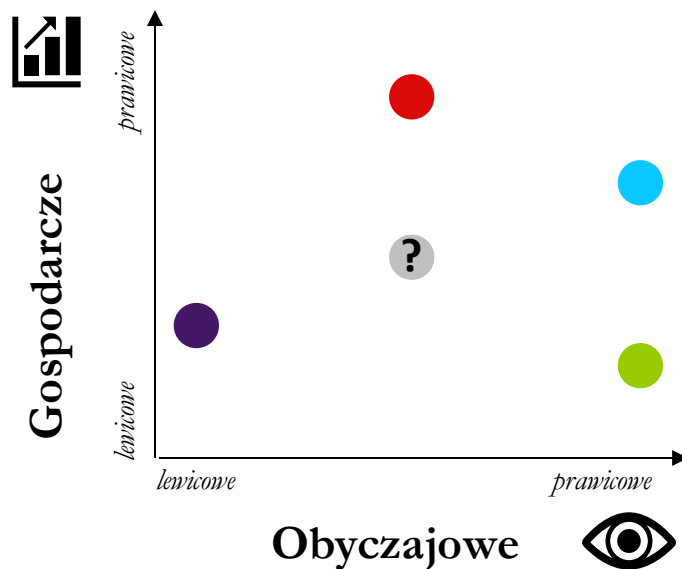
NARCYZI POLITYCZNI
(N=257)

**WYOBCOWANI
SCEPTYCY**
(N=222)

Wyodrębnione segmenty wyraźnie różnią się nie tylko podejściem do kwestii społecznych oraz gospodarczych, ale też wagą, jaką przypisują poszczególnym kwestiom społeczno-gospodarczym.

Segment:

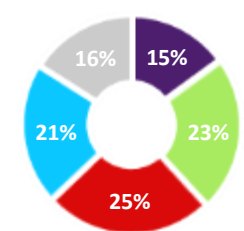
Priorytety polityczne:

Dzieci Demokracji	Lewicowi obyczajowo, w programach wyborczych szczególnie interesują ich kwestie rozdziału kościoła od państwa, praw mniejszości seksualnych, praw reprodukcyjnych. Mniejszą wagę przykładają do kwestii gospodarczych. Są za utrzymaniem systemu socjalnego, ale nie za „rozdawnictwem” – państwo w ich odczuciu powinno wspierać tylko tych szczególnie potrzebujących, najbiedniejszych.
Bierni Prosystemowcy	Pravicowi obyczajowo, zależy im na ochronie tradycji i wartości rodzinnych. W kwestiach gospodarczych interesują ich głównie postulaty, na których mogą bezpośrednio skorzystać: płaca minimalna, świadczenia socjalne, ulgi podatkowe, ceny mieszkań i żywności.
Rozczarowani Polityką	Odwrotnie niż w przypadku Dzieci Demokracji, najważniejsze są dla nich kwestie gospodarcze, których stan obecny oceniają bardzo negatywnie: inflacja, podatki, kryzys systemu emerytalnego. Mają poglądy raczej wolnorynkowe. Natomiast kwestie światopoglądowe są dla nich mniej istotne i często zajmują tu centrowe, niejednoznaczne stanowiska.
Narcyzi Polityczni	Poglądy obyczajowe podobne do Biernych Prosystemowców - ochrona wartości konserwatywnych; gospodarczo są bardziej wolnorynkowi.
Wyobcowani Sceptycy	Mają za małą wiedzę, by jednoznacznie określić swoje poglądy

Jak działają? Partycypacja polityczna i obywatelska

Głosowanie w wyborach

Głosowanie w wyborach samorządowych, parlamentarnych, prezydenckich...

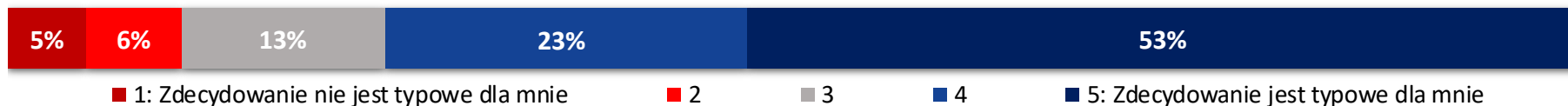
DZIECI DEMOKRACJI (N=152)

Top2Box

95%

BIERNI PROSYSTEMOWCY (N=239)

76%

ROZCZAROWANI POLITYKĄ (N=178)

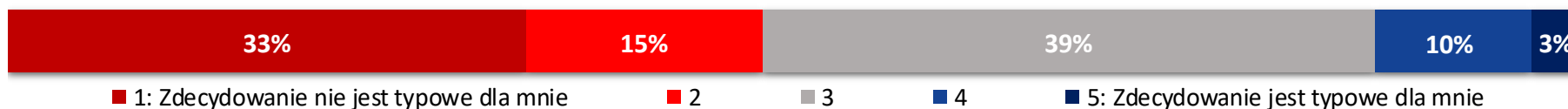
80%

NARCYZI POLITYCZNI (N=257)

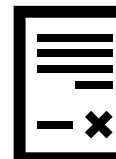

39%

WYBOCOWANI SCEPTYCY (N=222)

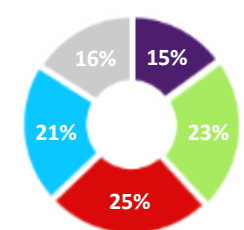

13%

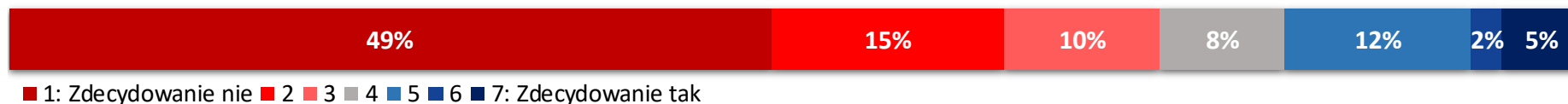
Dzieci Demokracji	Bierni Prosystemowcy	Rozczarowani Polityką	Narcyzi Polityczni	Wyobcowani Sceptycy
<p>Głosują we wszystkich wyborach ponieważ nie są zadowoleni z obecnej sytuacji politycznej i chcą ją w ten sposób zmienić. Jest to dla nich możliwość wyrażenia swojej opinii oraz okazania wsparcia partiom, których program jest im bliski.</p>	<p>Głosują z poczucia obowiązku obywatelskiego. Jest to dla nich tradycja i nie wyobrażają sobie nie wziąć udziału w wyborach.</p> <p>Bardzo często głosowanie ma charakter towarzyski, idą na nie razem z rodziną, znajomymi.</p>	<p>Głosują, ponieważ są za zmianą i uważają, że przynajmniej w ten sposób powinni to zmanifestować. Jednak z głosowaniem wiążą się dla nich negatywne emocje, poczucie rozczarowania. Nie mają przekonania, że w polityce może coś się realnie zmienić.</p>	<p>Grupa mieszana pod względem korzystania z czynnego prawa wyborczego. Ci, którzy głosują, robią to, bo wierzą, że ich głos ma wagę, że mogą coś zmienić, a poza tym uważają to za swój obowiązek. Ci, którzy nie głosują, nie chcą marnować czasu na coś, co ich zdaniem nie ma sensu – ich głos waży zbyt mało, by warto było się wysilać.</p>	<p>Nie głosują – nie wiedzą na kogo mogliby zagłosować, nie widzą sensu w głosowaniu, nie rozumieją jakie funkcje głosowanie spełnia w systemie demokratycznym. Uważają, że pojedynczy głos i tak nie ma znaczenia.</p>
<p>„Jak na przykład komuś się nie podoba jak jest w Polsce to ważne, że musi iść [zagłosować]. Nie może tak biernie po prostu patrzeć. (...) Człowiek nie ma prawa narzekać, jeśli nic z tym nie zrobi” Dziecko Demokracji, 21 lat, studentka europeistyki, Warszawa</p>	<p>„Pamiętam, że wtedy miałem bardzo dużo rzeczy do zrobienia, jakichś tam swoich obowiązków, ale pamiętam, że mimo wszystko udało mi się zagłosować. Ja po prostu czuję taką wielką ekscytację, że mogę spełnić swój obowiązek” Bierny Prosystemowy, 20 lat, student geodezji, Warszawa</p>	<p>„Chodzę na wybory, bez przekonania, ale chodzę. Niestety na siłę trochę, no, ale chodzę no, staram się. Liczę, że coś to zmieni, chociaż no, tak patrząc po sondażach to raczej ten mój głos to nic nie da.” Rozczarowany Polityką, 22 lata, pracownik firmy budowlanej, wieś</p>	<p>„Ja sędzę, że mój głos i tak nic nie zmieni, więc ja nie chcę głosować. Coraz więcej Polaków ma, jest niezainteresowanych tymi głosami i i tak starsi ludzie głosują. I znaczy, jest więcej starszych ludzi, którzy głosują na jedną partię, która zazwyczaj wygrywa, więc mój głos nic nie da.” Narcyz(a) Polityczna, 19 lat, studentka filologii, wieś</p>	<p>„Po co mam chodzić na jakieś wybory i pisać na jakieś kartce A4 kilka stron wypisywać, pierdoly jakieś, jak mogę sobie, nie wiem, jakieś przyjemne rzeczy robić w moim wolnym czasie, jak nie jestem w szkole albo nie pracuję.” Wyobcowany Sceptyk, 22 lata, student filologii, Warszawa</p>

Chęć zostania politykiem

Czy chciał(a)by Pan(i) w przyszłości zostać politykiem?

DZIECI DEMOKRACJI
(N=152)

Top2Box

7%

■ 1: Zdecydowanie nie ■ 2 ■ 3 ■ 4 ■ 5 ■ 6 ■ 7: Zdecydowanie tak

BIERNI PROSYSTEMOWCY
(N=239)

2%

■ 1: Zdecydowanie nie ■ 2 ■ 3 ■ 4 ■ 5 ■ 6 ■ 7: Zdecydowanie tak

**ROZCZAROWANI
POLITYKĄ**
(N=178)

3%

■ 1: Zdecydowanie nie ■ 2 ■ 3 ■ 4 ■ 5 ■ 6 ■ 7: Zdecydowanie tak

NARCYZI POLITYCZNI
(N=257)

18%

■ 1: Zdecydowanie nie ■ 2 ■ 3 ■ 4 ■ 5 ■ 6 ■ 7: Zdecydowanie tak

**WYOBCOWANI
SCEPTYCY**
(N=222)

3%

■ 1: Zdecydowanie nie ■ 2 ■ 3 ■ 4 ■ 5 ■ 6 ■ 7: Zdecydowanie tak

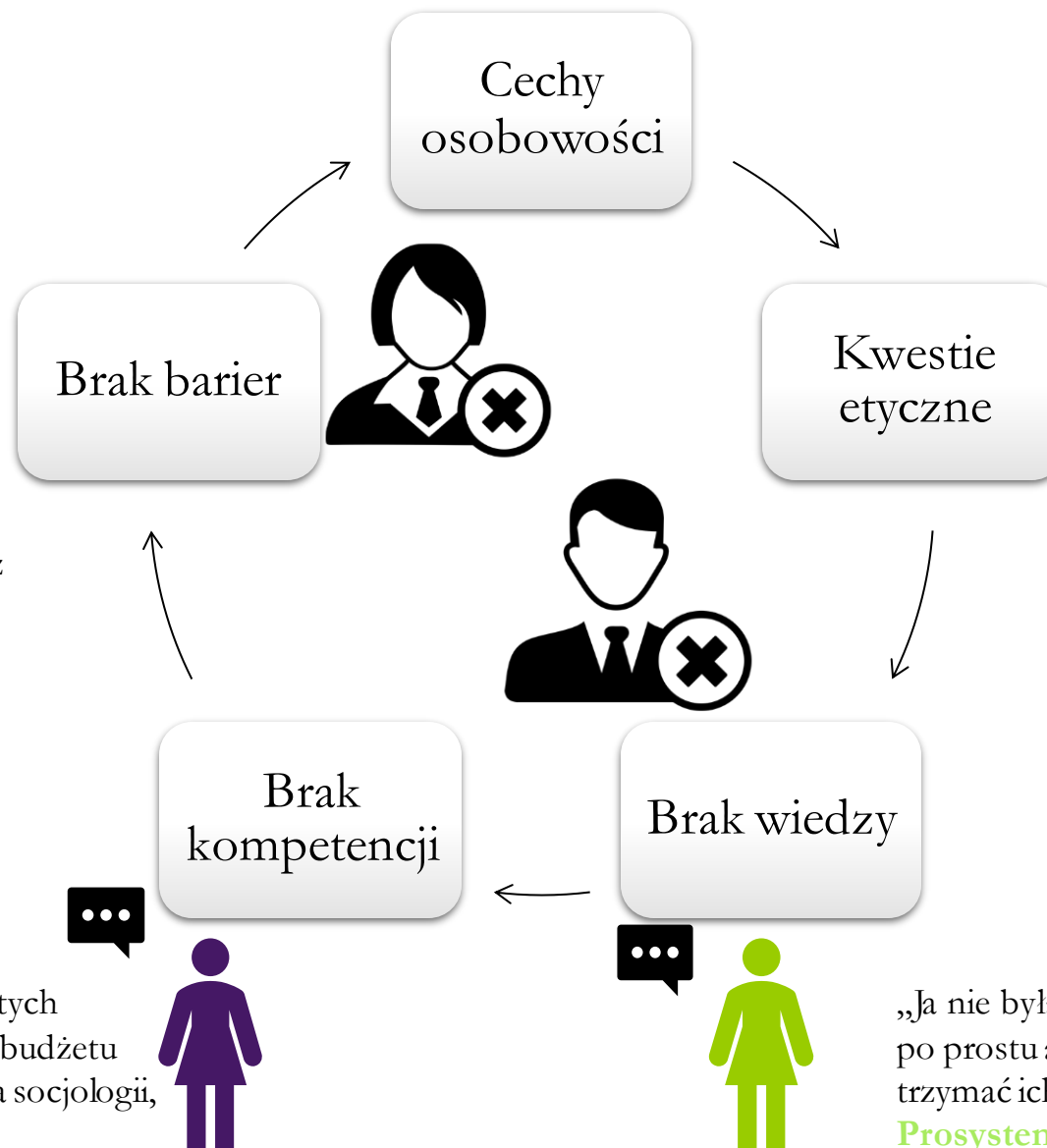

Tylko pojedyncze osoby rozważają podjęcie kariery politycznej, najczęściej są to **Narcyzi Polityczni**.

Bariery stojące na drodze do wybrania tej ścieżki zawodowej to:

1. Cechy osobowości - większość respondentów uważa, że nie są dość charyzmatyczni, aby zostać politykami.
2. Kwestie etyczne - respondenci z zawodem polityka wiążą też takie kwestie, jak: niespełnianie obietnic wyborczych, okłamywanie obywateli oraz czerpanie korzyści kosztem innych ludzi, które uważają za niemoralne.
3. Brak wiedzy - który odnosi się nie tylko do wiedzy formalnej, ale również praktycznej dotyczącej możliwości działania politycznego.
4. Brak kompetencji - młodzi Polacy uważają, że brakuje im zarówno doświadczenia, jak i umiejętności, żeby odnieść sukces w polityce.

„Chyba moralnie bym nie mogła, (...) korzystać z tych wszystkich przywilejów wiedząc, że to wychodzi z budżetu państwa.” **Dziecko Demokracji**, 18 lat, studentka socjologii, Gdańsk

„Ja nie byłabym w stanie tak naobiecować ludziom i po prostu albo tego nie spełnić, albo spełnić i tak trzymać ich trochę w niepewności.” **Bierna Prosystemowa**, 18 lat, uczennica liceum, Gdańsk

Segment:	Główna bariera:
Dzieci Demokracji	Kwestie etyczne, Osobowość
Bierni Prosystemowcy	Brak wiedzy
Rozczarowani Polityką	Kwestie etyczne, Osobowość
Narcyzi Polityczni	Brak barier
Wyobcowani Sceptycy	Brak wiedzy

Dzieci Demokracji	Bierni Prosystemowcy	Rozczarowani Polityką	Narcyzi Polityczni
<ul style="list-style-type: none"> • Działania indywidualne (np. segregacja śmieci) • Etyczna konsumpcja • Praca na rzecz organizacji, wpłacanie datków • Petycja • Marsz, protest 	<ul style="list-style-type: none"> • Działania indywidualne (np. segregacja śmieci) • Wpłacanie datków (charytatywnych), wolontariat • Petycja 	<ul style="list-style-type: none"> • Działania indywidualne (np. segregacja śmieci) • Wpłacanie datków (charytatywnych), wolontariat • Etyczna konsumpcja • Petycja 	<ul style="list-style-type: none"> • Zostanie politykiem/polityczką • Marsz, protest, bojkot • Petycja

Dzieci Demokracji są skłonne podjąć wszelkie działania, które są skuteczne, a które nie godzą w niczyje dobro i nie naruszają prawa. Jeśli tego nie robią, to głównie dlatego, że nie mają z kim (brak podobnie zaangażowanych znajomych) lub po prostu nie wiedzą, że mogą to zrobić (brak informacji, kogoś, kto by ich wciągnął, zainspirował). Bardzo wierzą w skuteczność wszelkich działań obywatelskich.

Bierni Prosystemowcy chętniej angażują się anonimowo, indywidualnie, tak, by inni tego nie widzieli. Barięą dla działań zbiorowych jest niechęć do uzewnętrzniania swoich poglądów, mała wiedza (często brakuje im zdecydowanej opinii w różnych sprawach lub zrozumienia, jakie są postulaty poszczególnych ruchów społecznych i organizacji) oraz przekonanie, że marsze i protesty to nie są bezpieczne wydarzenia. Wydaje się, że mogłoby ich do nich popchnąć jedynie zagrożenie dóbr lokalnych i intensywna mobilizacja ich najbliższego otoczenia. Nie bardzo angażują się także w etyczną konsumpcję, bo często nie mają świadomości, że ich konsumenckie wybory mają jakieś znaczenie albo że określony sposób konsumpcji może być uznawany za mało odpowiedzialny.

Rozczarowani Polityką także angażują się raczej indywidualnie, choć z nieco innych powodów. Nie brakuje im wiedzy, ale brakuje im wiary, że marsze i protesty mogą coś realnie zmienić. Są też indywidualistami: nie czują potrzeby działania w grupie, manifestowania czegoś i rzadko w pełni się zgadzają z wszystkimi postulatami określonych organizacji. Najchętniej angażują się indywidualnie, między innymi w różnego rodzaju wolontariat, który oprócz przysłużenia się słusznej sprawie, daje im możliwość rozwoju osobistego.

Narcyzi Polityczni, jeśli już mają się angażować, najchętniej angażują się w działania, które uważają za najbardziej skuteczne i które są dobrze widoczne. Indywidualne działania są często w ich poczuciu za mało skuteczne, by warto było sobie nimi zawracać głowę.

Wyobcowani Sceptycy praktycznie nie podejmują działań obywatelskich.

„Jest taka petycja, pod którą musi się jakaś określona liczba osób podpisać, to z tego co wiem to po prostu w polskim prawie jest zagwarantowane, że jeśli ta petycja zostanie właśnie podpisana przez określoną liczbę osób to musi to zostać jakoś tam rozpatrzone.” **Dziecko Demokracji**, 25 lat, pracownik maszynowni kolejowej, Siedlce

„Bo to, że ktoś wyjdzie na ulice i pomacha sobie swoim szyldem, że "mi się coś bardzo nie podoba", "jestem bardzo zły" - to i tak nie ma wpływu na to, co się dzieje w budynku gdzie siedzą wszyscy politycy, którzy podejmują decyzje. Prawda jest taka, że jeżeli - brzydko mówiąc - oni chcą coś przepchnąć, to i tak to przepchną.” **Rozczarowana Polityką**, 25 lat, pracownica fabryki, Siedlce

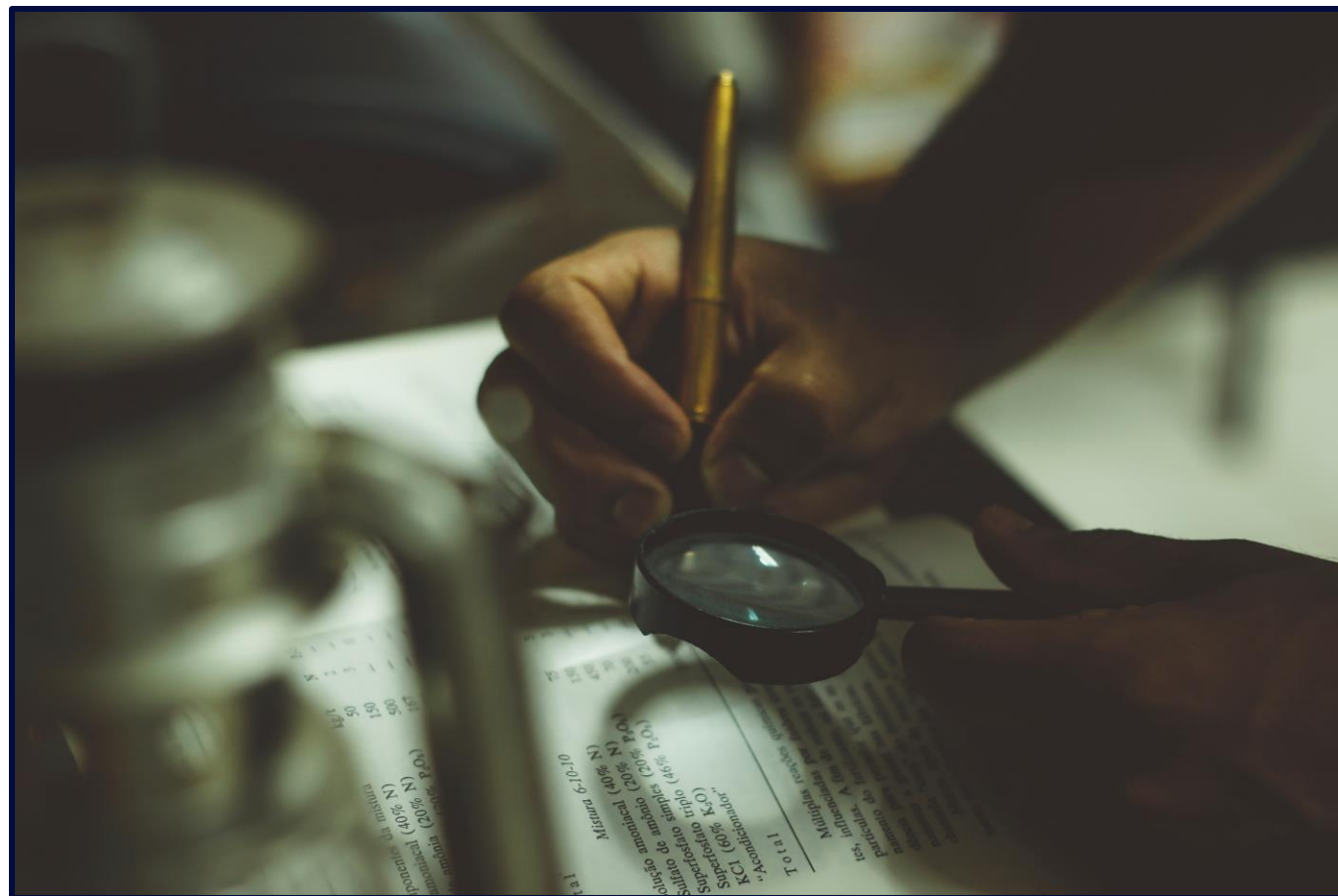

„No i też marsze czasami są niebezpieczne, no właśnie jak na przykład jest marsz niepodległości mimo wszystko, no to tam czasem są jakieś dymy i też nie każdy na to się decyduje, dużo osób postrzega właśnie, żeby nie chodzić, bo to jest niebezpieczne.” **Bierna Prosystemowa**, 22 lata, studentka ekonomii, Warszawa

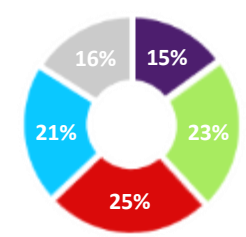
„Ja czasami chodzę na te marsze, takie jak marsz niepodległości, lubię na to chodzić. Petycja to też uważam, że to nie jest problem. Działania indywidualne: też można działać, chociaż tutaj to samemu jest ciężko.” **Narczyż Polityczny**, 23 lata, student technologii, Warszawa

Co wiedzą? *Wiedza i zainteresowanie*

Wiedza polityczna i źródła informacji

Wiedza polityczna: test

W całym teście można było zdobyć od 0 do 6 punktów, w tym:

- od 0 do 3 z części „Codzienne funkcjonowanie obywatelskie” oraz
- od 0 do 3 z części „Wiedza politologiczna”.

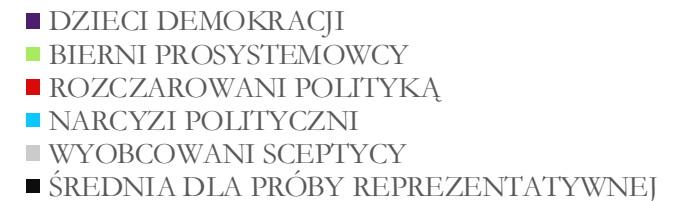
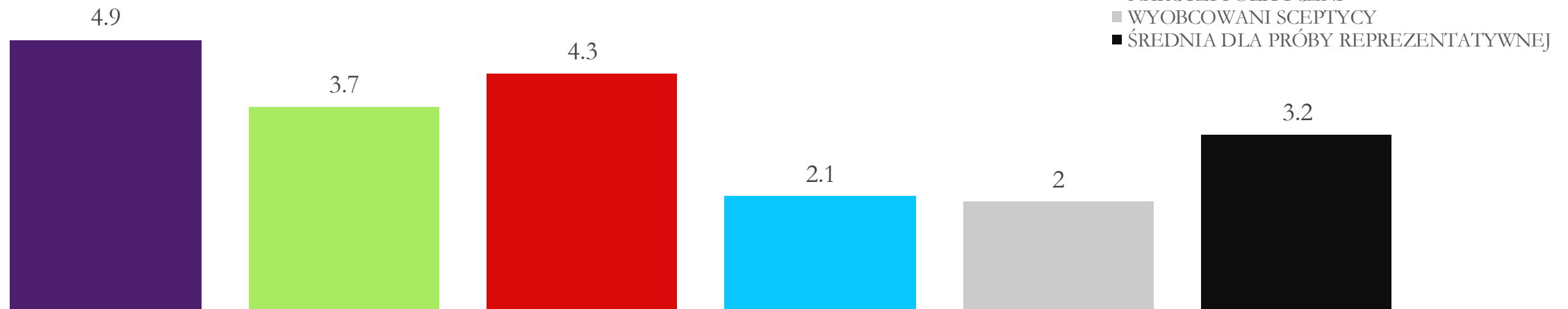
Część I – codzienne funkcjonowanie obywatelskie, dotyczyła takich kwestii, jak: ostatnie wybory parlamentarne

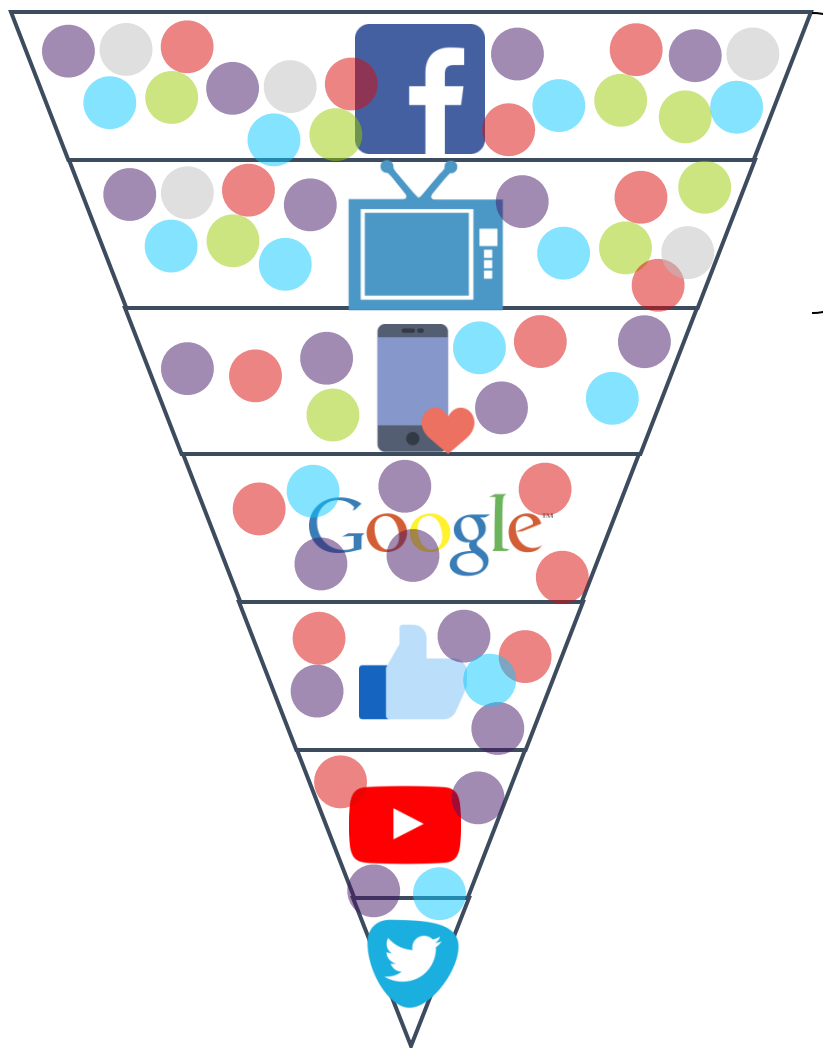
(które ugrupowanie zdobyło największą ilość mandatów w Sejmie), dowód osobisty (czy musi mieć go każdy obywatel, ile czasu jest ważny) oraz nowa ulga podatkowa dla młodych (kogo i co obejmuje).

Część II – wiedza politologiczna, poruszała kilka podstawowych kwestii związanych z politologią i funkcjonowaniem państwa. Pytania dotyczyły pluralizmu politycznego (jakie są jego konsekwencje), trójpodziału władzy

(co jest celem tego modelu) oraz zgromadzeń publicznych (jakie są zasady i prawo związane ze zgromadzeniami).

Wykres pokazuje średni wynik z całego testu (obu jego części łącznie) dla każdego segmentu oraz dla całej próby.

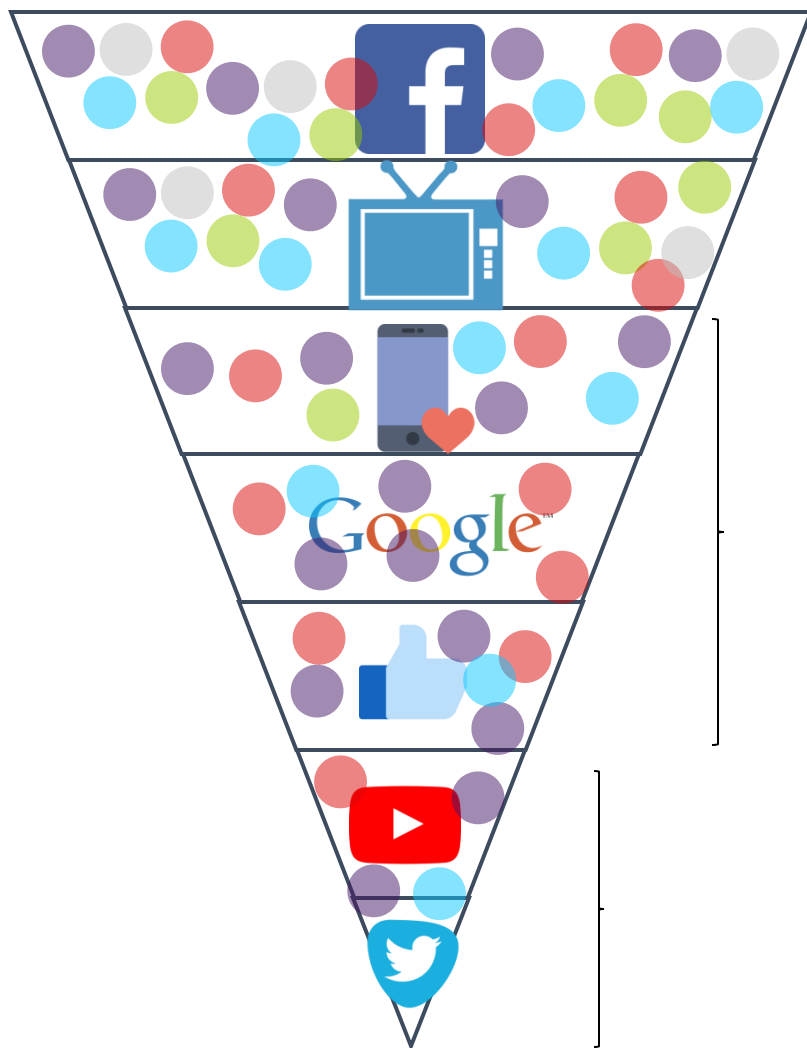

Wiadomości wyświetlające się na Facebooku (udostępniane przez znajomych, influencerów) to najpowszechniej wykorzystywane przez młodych źródło informacji. Gdy coś ich zainteresuje, zdarza im się przeczytać podlinkowany artykuł, jednak często nie zapamiętują jego źródła. **Nie przykładają dużej wagi do pierwotnego źródła informacji jeżeli została ona polecona przez kogoś zaufanego.**

Spora grupa młodych Polaków ogląda **serwisy informacyjne w telewizji**, ale robią to głównie osoby mieszkające z rodzicami i to zazwyczaj rodzice/dziadkowie wybierają stację. Są to również kanały prezentujące poglądy zgodne z ich własnymi: Bierni Prosystemowcy częściej wspominają TVP, podczas gdy Dzieci Demokracji wskazują głównie „media opozycyjne” – TVN, TVN24.

Segmenty o mniejszym zainteresowaniu polityką (Bierni Prosystemowcy, Wyobcowani Sceptycy, znaczna część Narcyzów Politycznych) w zasadzie pozostają przy Facebooku i telewizji jako głównych źródłach informacji – co oznacza, że **docierają do nich informacje przefiltrowane, o ograniczonej różnorodności, zazwyczaj osadzone w dyskursie reprezentującym poglądy zbliżone do ich własnych.**

Aplikacje mobilne, internetowe wyszukiwarki, różnego rodzaju internetowe portale informacyjne są ważnym źródłem informacji dla bardziej zainteresowanych polityką segmentów (Dzieci Demokracji, Rozczarowanych Polityką, części Narcyzów Politycznych).

Te segmenty częściej też **obserwują w mediach społecznościowych profile typowo polityczne**: oficjalne strony partii, polityków, serwisy informacyjne.

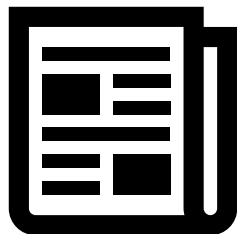
Subskrypcja kanałów na Youtube, kanały informacyjne online czy śledzenie wpisów polityków i dziennikarzy na Twitterze – to aktywność wyłącznie najbardziej zainteresowanych osób (części Dzieci Demokracji i bardzo nielicznych Rozczarowanych Polityką czy Narcyzów Politycznych).

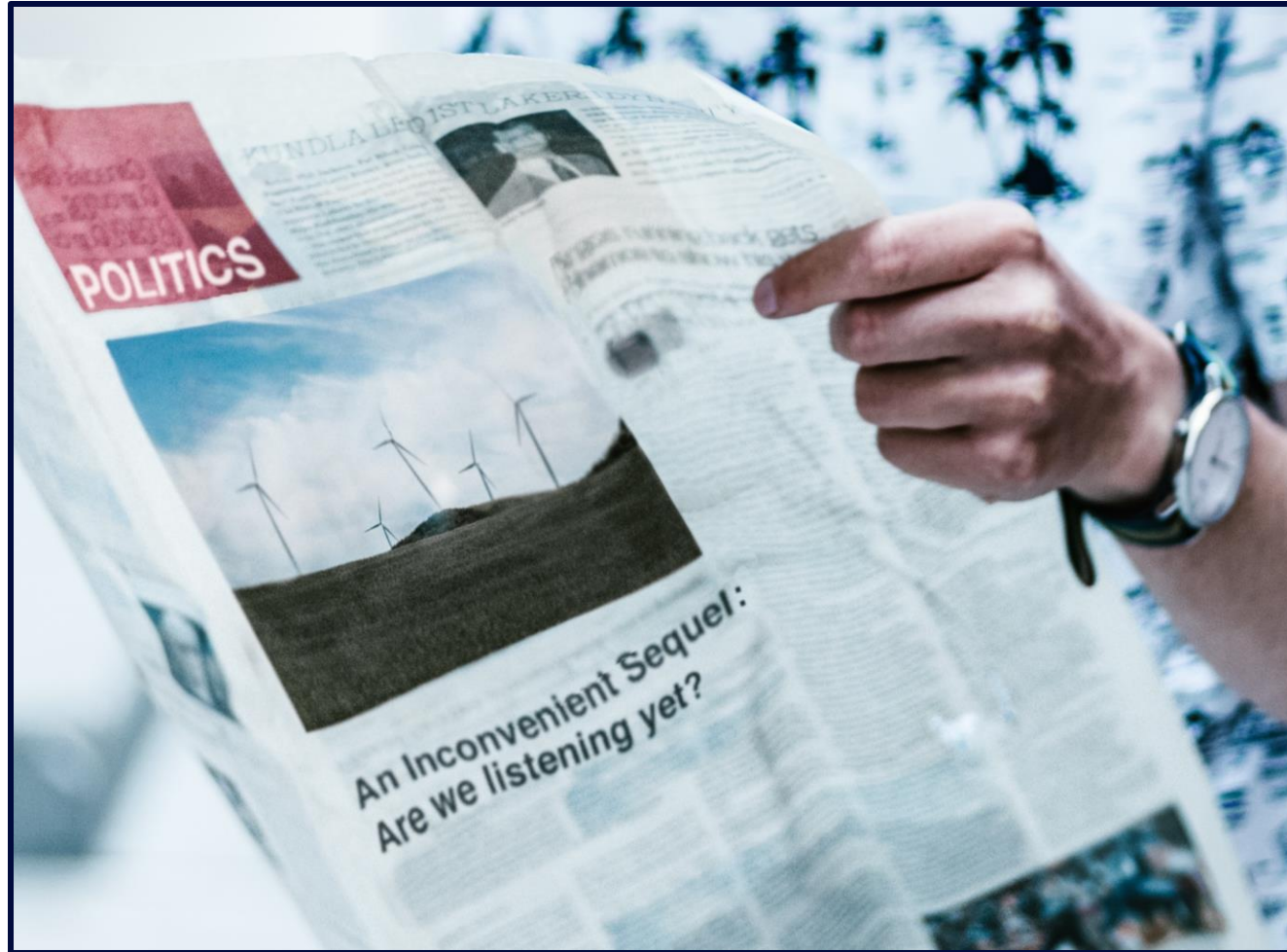
Programy informacyjne w telewizji oglądają prawie wyłącznie młodzi mieszkający z rodzicami. Rzadko przenoszą ten nawyk do własnych gospodarstw domowych.

Niektórzy respondenci słuchają radia w samochodzie, jednak robią to sporadycznie i wyłącznie w celach rozrywkowych. Nie słuchają stacji informacyjnych.

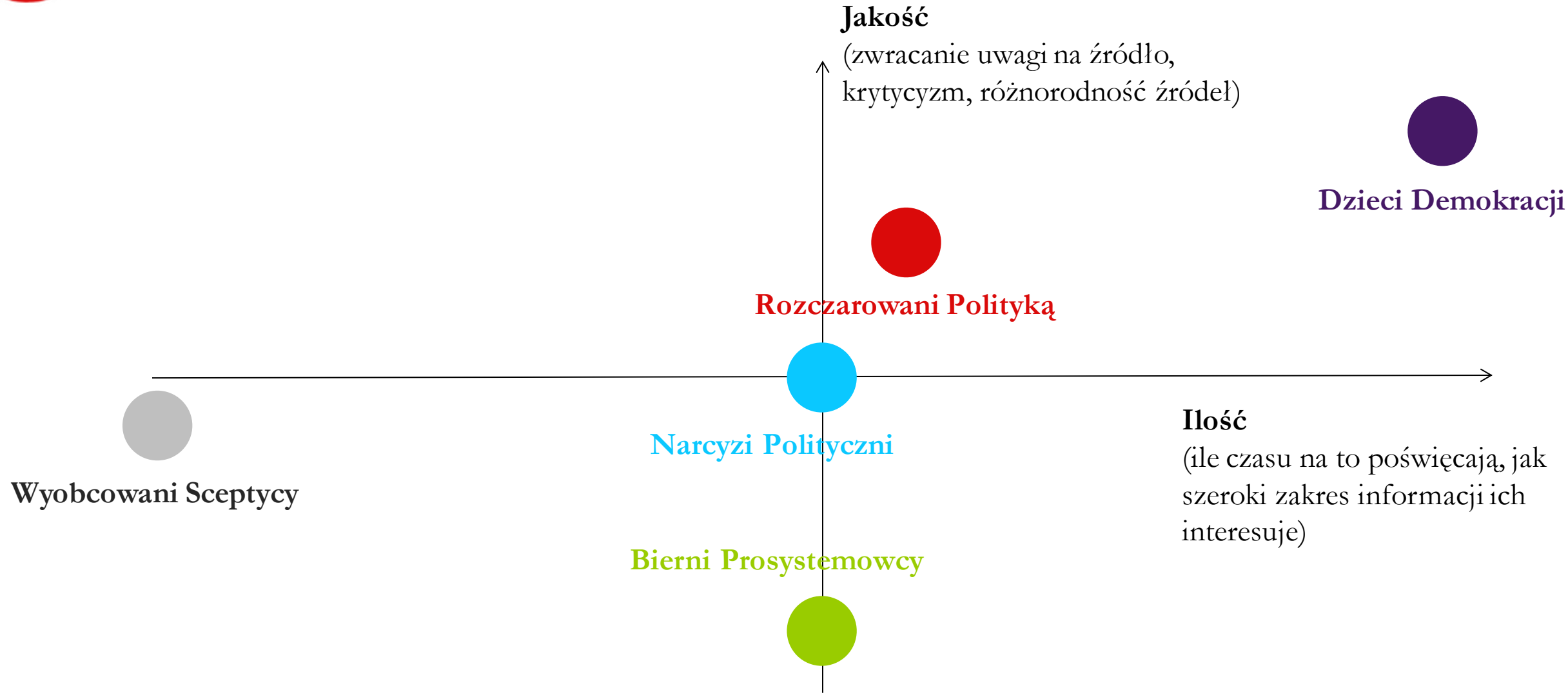
Prasa tradycyjna praktycznie nie jest wybierana. Młodym Polakom zdarza się czytać gazety elektroniczne, ale sporadycznie, po przekierowaniu z linku. Żaden respondent nie wykupował pełnego dostępu do jakiegokolwiek pisma.

Zainteresowanie polityką

Zainteresowanie informacjami politycznymi

<p>DZIECI DEMOKRACJI</p>	<p>Największe zainteresowanie i największy krytycyzm. Starają się być na bieżąco z wydarzeniami w kraju, szczególnie z decyzjami przedstawicieli partii rządzącej, do której są krytycznie nastawieni. W tym segmencie najwięcej jest osób czerpiących informacje z różnorodnych źródeł i podchodzących do nich krytycznie.</p>
<p>BIERNI PROSYSTEMOWCY</p>	<p>Powierzchowne zainteresowanie. Umiarkowanie interesują się bieżącymi wydarzeniami. Orientują się w założeniach programowych głównych partii, ale dość pobieżnie. Nie znają też szczegółów programu partii, na którą oddali głos w wyborach. Ich zainteresowanie wzrasta w okresie wyborczym oraz w szkole, kiedy trzeba przygotować się do zajęć z wiedzy i społeczeństwie. Do źródeł informacji podchodzą bezkrytycznie, rzadko próbują zweryfikować czy pogłębić wiadomości, które do nich dotarły.</p>
<p>ROZCZAROWANI POLITYKĄ</p>	<p>Bierni odbiorcy informacji. Osoby z tego segmentu są zazwyczaj na bieżąco, ale raczej z poczucia obowiązku niż zainteresowania. Rzadko szukają więcej informacji, nie porównują źródeł. Wręcz przeciwnie, kiedy jakaś informacja ich zdenerwuje, mają tendencję do „chowania głowy w piasek” – unikania zwiększania wiedzy na ten temat. W porównaniu z Biernymi Prosystemowcami, wydają się być jednak nieco bardziej krytyczni – starają się obserwować różne strony sceny politycznej lub szukać niezależnych źródeł wiedzy.</p>
<p>NARCYZI POLITYCZNI</p>	<p>Segment bardzo niejednorodny. W większości, choć deklarują zainteresowanie polityką, w istocie jest to zainteresowanie bardzo sporadyczne i powierzchowne. Co ciekawe, często śledzą politykę dla rozrywki – na przykład oglądają strony z memami lub obserwują profile odległe od ich poglądów, które ich... rozśmieszają. Można jednak znaleźć w tym segmencie także osoby codziennie śledzące wydarzenia polityczne, nastawione krytycznie i sięgające do różnorodnych źródeł.</p>
<p>WYOBCEWANI SCEPTYCY</p>	<p>Całkowity brak zainteresowania i sceptycyzm. Nie są zainteresowani polityką, uważają ten temat za nudny, nie czują też, że decyzje polityczne mają bezpośrednie przełożenie na ich życie. Nie rozmawiają na tematy polityczne z rodziną i ze znajomymi. Nawet kwestie, z którymi mieli w swoim życiu bezpośredni kontakt (edukacja) nie wzbudzają ich ciekawości. Z drugiej strony, często są sceptyczni wobec docierających do nich informacji, myślą, że mogą być nieprawdziwe – jednak nie wiedzą, jak mogliby to zweryfikować.</p>

„Staram się wiedzieć, w miarę możliwości i w miarę oczywiście czasu, orientować się tak naskórkowo przynajmniej co się dzieje.” **Dziecko Demokracji**, 18 lat, studentka socjologii, Gdańsk

„Już jak byłem mały to lubilem oglądać właśnie te wszystkie programy informacyjne, jakies takie dyskusyjne też.” **Dziecko Demokracji**, 25 lat, pracownik maszynowni kolejowej, Siedlce

„Nie ma dla mnie żadnego znaczenia jaka partia polityczna wygra wybory, no w sumie nic w moje życie to nie wnosi, bo jeszcze nie pracuję. Nie mam dzieci i większość spraw, tak naprawdę, mnie nie interesuje.” **Wyobcowana Sceptyczka**, uczennica, 19 lat, wieś w woj. mazowieckim

„Staram się, może nie tyle interesować, różnie to wychodzi, ale raczej staram się być mniej więcej na bieżąco.” **Bierna Prosystemowa**, 25 lat, pracownica apteki, wieś w woj. mazowieckim

„Jak coś się w Internecie nawinie, to przeczytam. Ale tak poza tym to, chyba nawet o tym z nikim nie rozmawiam.” **Rozczarowany Polityką**, 18 lat, uczeń, wieś w woj. mazowieckim

„Ja się też specjalnie jakby w to nie zagłębiam, bo wręcz się boję jakby zagłębienia w to wszystko. [mowa o globalnym ociepleniu]. I mam nadzieję, że tego po prostu nie dożyję.” **Rozczarowana Polityką**, 24 lata, studentka i pracowniczka banku, Warszawa

„Staram się porównywać różne źródła. Czasem nawet wchodzę na TVP, czasem na WP, czasem na Onet, czasem na Niezależną, Do Rzeczy, w Polityce. Bo nie ukrywajmy, niektóre z portali i gazety popierają jedną partię, a inne drugą. I staram się znaleźć ten punkt w środku, który łączy poszczególne tematy i też czym się różnią, i wtedy sobie ułożyć w głowie, która jest mi bliższa strona.” **Narcyz Polityczny**, 25 lat, pracownik banku, Warszawa

„Na Instagramie obserwuję jakies konta, które się zajmują właśnie takimi politycznymi poglądami Na przykład Lewogram. Super konto. Nie no, w sensie tam to bardziej tak bardziej dla pośmiania się można chwilami.” **Narcyzka Polityczna**, 19 lat, uczennica, Siedlce

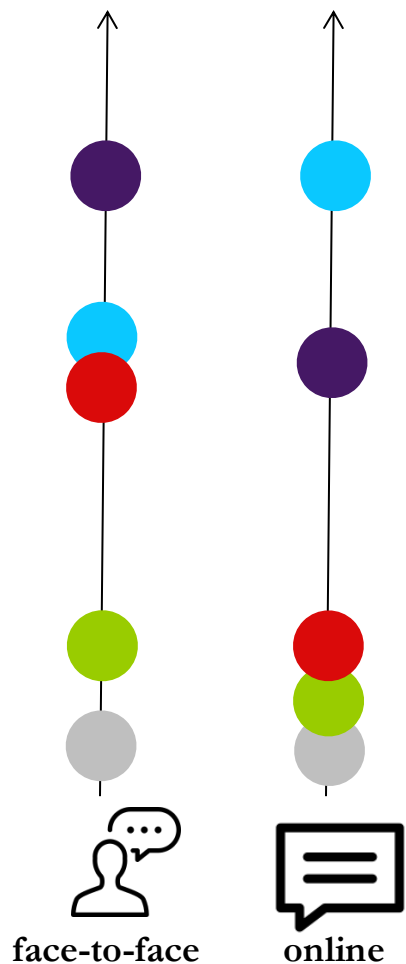
„Kiedyś może bardziej się interesowałam, jak chodziłam do gimnazjum, tam musieliśmy po prostu śledzić te informacje.” **Bierna Prosystemowa**, 19 lat, uczennica liceum, Gdańsk

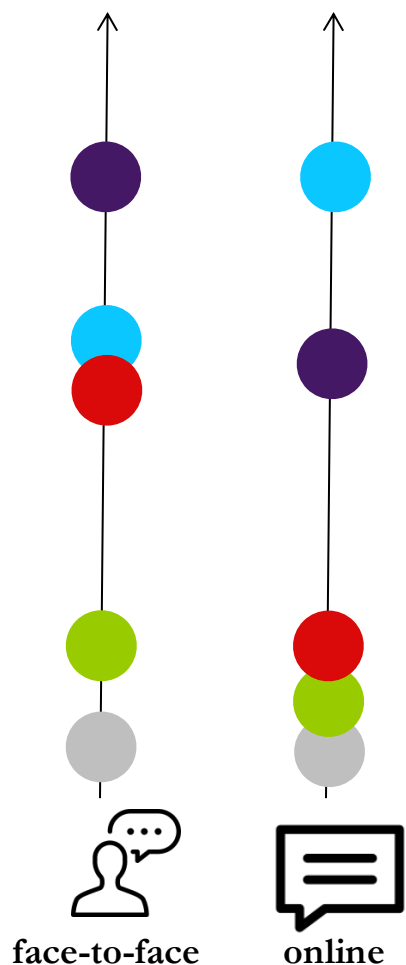
Dzielenie się poglądami

Dzielenie się poglądami

QUAL

DZIECI DEMOKRACJI	Chętnie rozmawiają o polityce z osobami o różnych poglądach – jest to dla nich okazja do zdobycia nowych informacji, zobaczenia sprawy z innej perspektywy, weryfikacji – i propagowania swoich poglądów. Udostępniają różne informacje , bo wierzą, że dzięki temu dotrą one do różnych osób. Nie wstydzą się swoich poglądów , odznaczają się w wydarzeniach, ustawiają nakładki profilowe, nieco mniej chętnie wypowiadają się w Internecie – ich zdaniem rzadko dochodzi tam do merytorycznych dyskusji, raczej prowadzi to do emocjonalnych kłótni i wystawia autora na hejt.
BIERNI PROSYSTEMOWCY	Rozmawiają wyłącznie z osobami o podobnych poglądach – nie chcą psuć sobie relacji, kłócić się o politykę. Nie są otwarci na weryfikację swoich przekonań, a zarazem często brakuje im argumentów, by je obronić. Z podobnych powodów nie ujawniają swoich przekonań w Internecie – nie komentują, nie publikują, rzadko nawet coś udostępniają i z reguły są to neutralne światopoglądowo informacje.
ROZCZAROWANI POLITYKĄ	Uważają poglądy polityczne za sprawę należącą do sfery prywatnej i nie lubią ich publicznie manifestować – stąd unikają często prowadzenia jakiejkolwiek aktywności politycznej online. Dość często natomiast lubią rozmawiać o polityce z osobami o różnych poglądach , pod warunkiem, że są to osoby zaufane, a rozmowa ma charakter spokojnej i merytorycznej dyskusji – jest to dla nich okazja do poszerzenia swojej wiedzy, utwierdzenia się lub modyfikacji poglądów.
NARCYZI POLITYCZNI	Rozmowy o polityce ich bawią. Są segmentem najczęściej udostępniającym swoje przemyślenia w Internecie – nie mają problemu z ewentualnymi szykanami, zachowują spokój. Jednak robią to tylko po części, jak Dzieci Demokracji, ze swoistego poczucia misji – a głównie dlatego, że lubią pokazać się, zaistnieć . Dyskusja, jaka czasami następuje dostarcza im też raczej rozrywki niż jest źródłem negatywnych jak dla innych segmentów emocji.
WYBOCZOWANI SCEPTYCY	Aktywnie unikają rozmów na tematy polityczne. Nie chcą sobie psuć relacji, poza tym często mają niewiele do powiedzenia – mają niewielką wiedzę, nie mają zdania, brakuje im argumentów.

„Zawsze staram się też rozmawiać z ludźmi, którzy mają inne poglądy polityczne ode mnie, dlatego, że uważam, że to jest bardzo interesujące jak inaczej dana sytuacja jest postrzegana przez osobę popierającą inną partię polityczną, mając trochę inne rozumowanie.”

Dziecko Demokracji, 18 lat, studentka socjologii, Gdańsk

„Na ogół piszę własne zdanie i tyle. A później to jeszcze nawet tego nie śledzę, bo nie lubię z kimś wchodzić w jakieś takie pyskówki online. Kiedyś widziałem, jak moi znajomi się kłócili, to można czasami wziąć popcorn. Albo jak na przykład jest grupa na Facebooku mojego roku i czasami są takie dzikie awantury, to tylko właśnie lecę po popcorn i to śledzę.”

Narczy Polityczny, 23 lata, student, Warszawa

„Rozmawia się przede wszystkim na świętach przy rodzinie, z rodziną, co nie jest dobre niestety. Bo tematów typu religia, polityka trzeba unikać po prostu, bo no każdy jest inny. Chyba, że jest rodzina, w której wszyscy uważają tak samo, to wtedy wszyscy najeżdżają na tych złych i mówią o tych dobrych, wtedy okej.”

Bierny Prosystemowiec, 20 lat, student geodezji, Warszawa

„Zdarza mi się rozmawiać z ludźmi ze szkoły, ale raczej tak staramy się nie zgłębiać tego tematu, bo to, ja też jeszcze za bardzo się na tym nie znam, a ludzie wolą zachować dla siebie to, za kogo popierają, za kim są.”

Wyobcowany Sceptyk, 19 lat, uczeń, Siedlce.

„Nie komentuję w internecie, bo nie chcę, żeby ktoś coś wykorzystał przeciwko mnie. Cieszę się, że ja mam jakieś tam swoje zdanie, ale nie muszę się dzielić z ludźmi, którzy, nie wiem, mieszkają gdzie indziej i w ogóle ich nie znam.”

Rozczarowana Polityką, 24 lata, studentka i pracowniczka banku, Warszawa

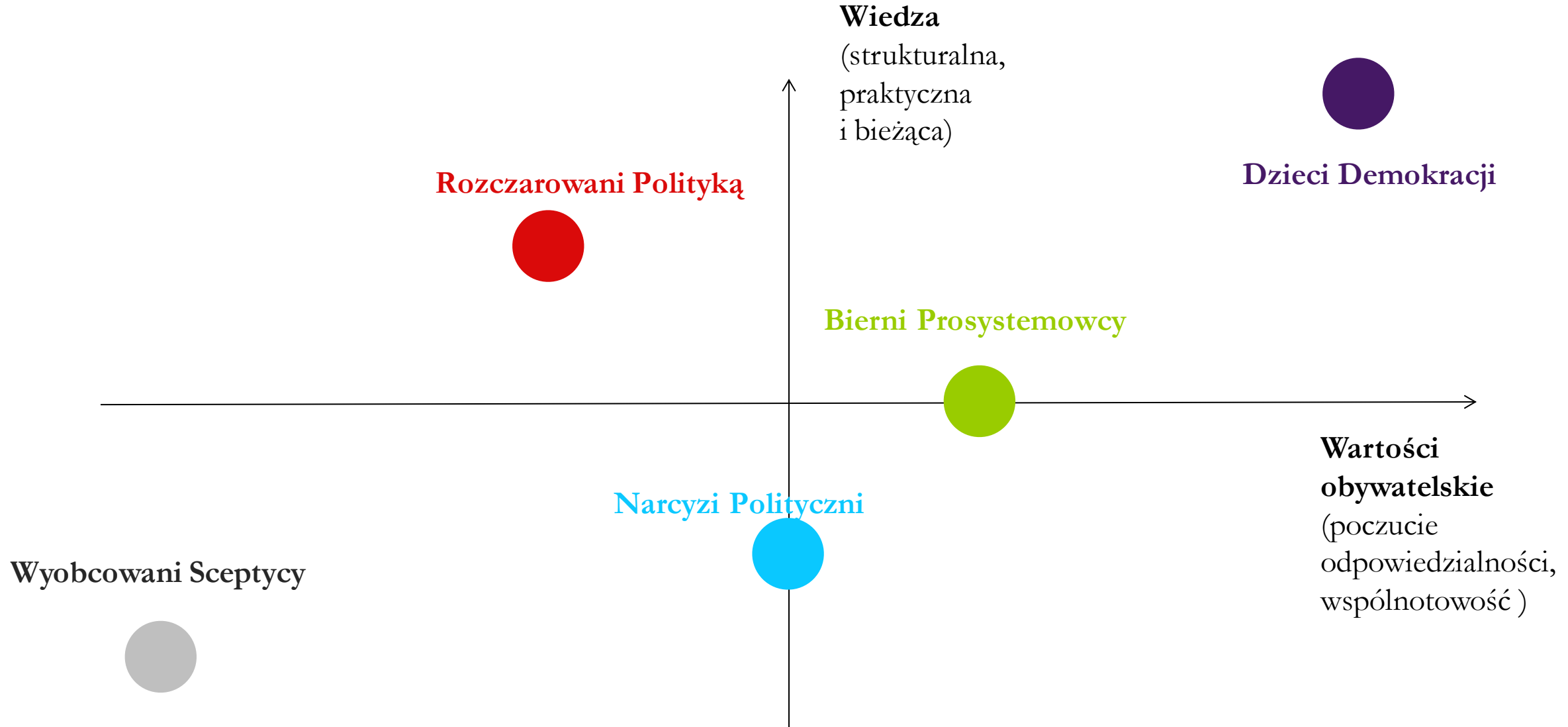

Wiedza i wartości obywatelskie

Wiedza i wartości obywatelskie

<p>DZIECI DEMOKRACJI</p>	<p>Dobrze poinformowani. Wysoki poziom wiedzy zarówno dotyczącej zasad funkcjonowania państwa, jak i bieżących wydarzeń. Respondenci z tej grupy zazwyczaj chwalą szkolne zajęcia z WOS-u oraz wspominają rolę rodziców w tłumaczeniu różnych zjawisk polityczno-społecznych. Wiedza jest dla nich ważna i z reguły nie wypowiadają się na temat, na który jej nie posiadają, zauważają braki wiedzy innych. Wartości obywatelskie, wolność osobista i szacunek wobec innych są dla nich bardzo istotne.</p>
<p>BIERNI PROSYSTEMOWCY</p>	<p>Powierzchowne rozumienie rzeczywistości. Grupa charakteryzująca się dość niskim poziomem wiedzy na temat bieżących wydarzeń, widoczna jest znajomość partii, ale powierzchowna, oparta na stereotypach. Poruszane tematy są omawiane na poziomie ogólnym, z reguły powtarzając zasłyszane opinie, bez głębszej refleksji. Głosowanie postrzegają jako najważniejszy obowiązek obywatelski, który przykładowo wypełniają.</p>
<p>ROZCZAROWANI POLITYKĄ</p>	<p>Mają relatywnie dużą wiedzę na temat polityki – znają programy różnych partii (nie tylko tej, na którą głosują), są na bieżąco z wydarzeniami. W mniejszym stopniu jednak mają rozwinięte wartości obywatelskie – nie mają poczucia odpowiedzialności za dobro społeczne, raczej są skoncentrowani na zadbaniu o siebie i swoich najbliższych. Mają poczucie przegrania, wykluczenia z polityki, braku realnego wpływu. Poczują się jedynie do obowiązku wzięcia udziału w wyborach – a i to nie wszyscy.</p>
<p>NARCYZI POLITYCZNI</p>	<p>Niewiele wiedzą, ale są przekonani, że państwo ich potrzebuje. Często deklarują, że rola obywatela ma dla nich duże znaczenie, czują się w obowiązku głosować i podejmować inne działania na rzecz wspólnoty – na przykład reagować na trudne sytuacje, protestować, zajmować stanowisko. Jednak niektórzy czują się z tego obowiązku zwolnieni, tłumacząc się sytuacją (ich głos i tak nie ma znaczenia, itp.). Dodatkowo, ich wiedza często ma dość powierzchowny charakter, jej źródłem są obiegowe opinie lub nagłówki w social mediach.</p>
<p>WYBOCOWANI SCEPTYCY</p>	<p>Brak wiedzy politycznej. Szkolne lekcje WOS-u nie kojarzą im się pozytywnie. Nigdy nie zainteresowali się polityką, lub bieżącymi wydarzeniami, przez co nie są dociekliwi, nie szukają informacji na temat tego, co dzieje się w kraju i za granicą. Przez to, że brak im podstawowej wiedzy, nie rozumieją, czym są prawa i obowiązki obywatelskie.</p>

„Poczuwam się do tego, że każdy z nas jest odpowiedzialny trochę za to, co się dzieje w państwie. Może nie jest to... Nie jest to tak, że ktoś rzuci pomysł na petycję, wszyscy tą petycją podpiszą i będzie super, no bo niestety to tak do końca nie działa. Ale samo to, że podyskutuję z kimś na temat czegoś, co się dzieje w kraju, poznam czyjeś opinie, jestem w stanie zbudować swoją, lub zaproponować coś, o czym ktoś nie miał pojęcia.” **Dziecko Demokracji**, 24 lata, pracownica biurowa, Siedlce

„Ja nie czytam o takich rzeczach, tak naprawdę. No nie interesuje mnie to, nawet jak ktoś coś tam powie, to ja nie wiem o co chodzi, bo nie zagłębiam się w to. Nawet nie wiem co, jaka partia polityczna, tak jakby, oferuje.” **Wyobcowana Sceptyczka**, 19 lat, uczennica, wieś w woj. mazowieckim

„Wspólnota jest mimo wszystko ważna. Jednak jesteśmy członkami tego samego narodu, więc teoretycznie powinniśmy się wspierać, a nie podkładać sobie kłody pod nogi. Więc no jak Polak jest w potrzebie no to powinno mu się zazwyczaj pomóc.” **Narcyz Polityczny**, 25 lat, pracownik banku, Warszawa

„Kompletnie też nie odróżniają, i to zauważyłem u większości moich rówieśników, że nie odróżniają gospodarczej strefy od światopoglądowej. Jakby wszystko wrzucają do jednego worka, co w sumie jest trochę absurdem.” **Dziecko Demokracji**, 21 lat?, student ASP, Warszawa

„No bo ja mogę być przeciwna komuś, ale nie chcę mu zrobić krzywdy, może tak. No żeby tak wszyscy mieli po równo. I właśnie, bo każdy jest człowiekiem no i bardziej, żebyśmy byli ludzcy, a no nie, żeby się tak bardzo klócić.” **Bierna Prosystemowa**, 20 lat, wizażystka, Warszawa

„Czuję się obywatelem tego kraju. Tak w 99 procentach może. Zawsze jest ten jeden procent jakiegoś takiego nie wiem, no nie powiem wykluczenia, bo to takie za mocne słowo. (...) No nawet jakieś tam konkretnie nie wiem, czy ustawy, czy działania, które wpływają na to, że w jakimś stopniu są odbierane mi prawa, że nie mogę podejmować sama decyzji o czymś.” **Rozczarowana Polityką**, 21 lat, studentka, Siedlce

Postrzeganie polityków

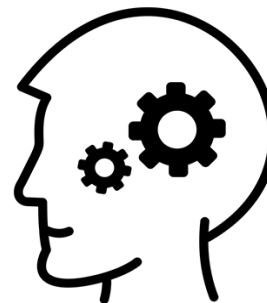

Z odpowiedzi respondentów wylaniają się 3 typy wizerunku polityka:

Oportunista

Politycy-oportuniści działają na korzyść własną, nie obywateli. Najważniejsze dla nich jest utrzymanie swojej pozycji, a nie spełnienie obietnic danych wyborcom. Są skorumpowani, klótlivi i okłamują obywateli, nie są w stanie dojść do porozumienia z politykami o poglądach innych niż ich własne. Nisko oceniane są też ich kompetencje oraz wiedza.

Strateg

Politycy-konformiści dopasowują się do obowiązujących w świecie polityki reguł gry, których nie da się zmienić. Nawet jeżeli karierę zaczynają jako idealiści, to wraz z upływem czasu dostosowują się do środowiska i zaczynają grać "nieczysto". W grze tej uczestniczą świadomie, dążąc do wyższego celu, ale także dla własnego dobra.

Idealista

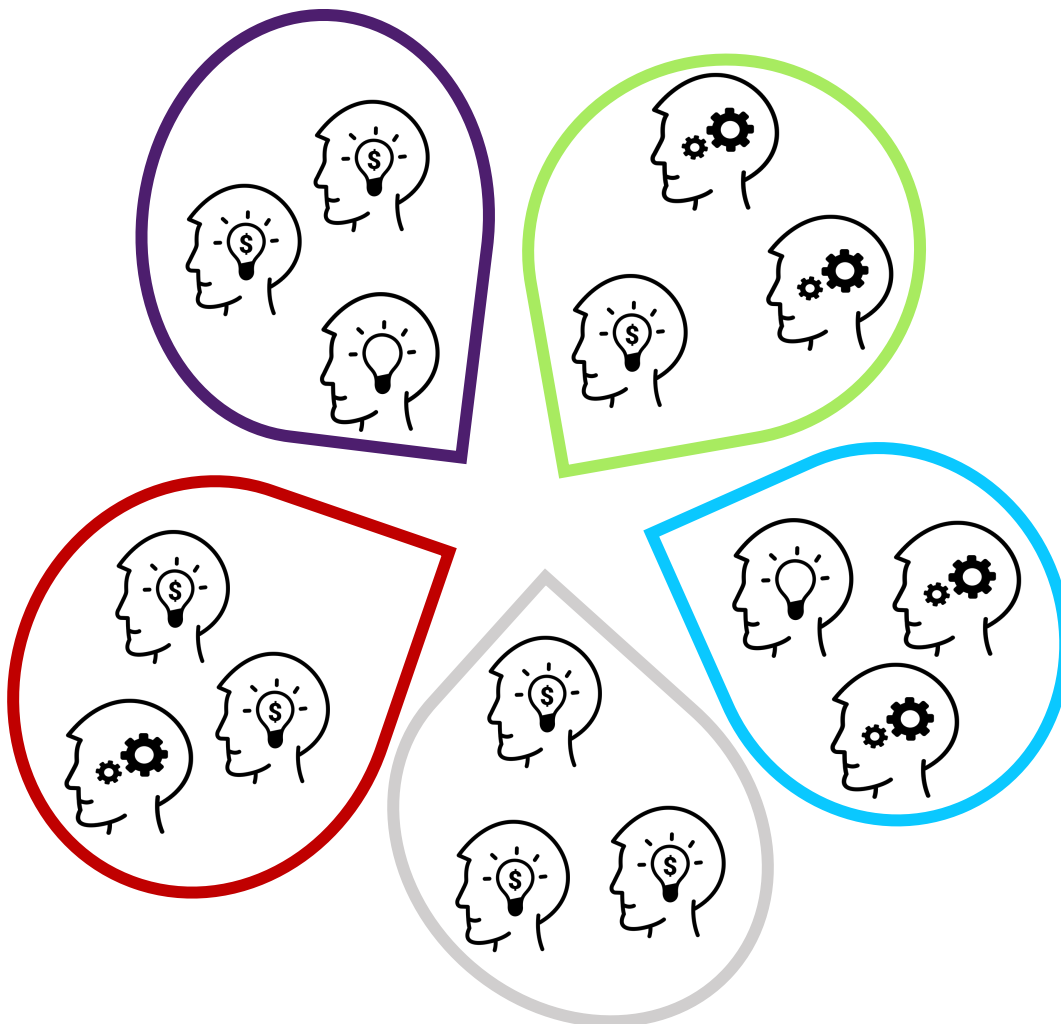
Politycy-idealisci decydują się na karierę polityczną, aby działać na rzecz obywateli swojego kraju. Mają doświadczenie oraz wiedzę potrzebne do tego, by usprawnić działanie mechanizmów państwowych i sprawić, żeby ludziom żyło się lepiej. Dobro ogółu jest dla nich ważniejsze od ich dobra prywatnego.

"Bo to są układy i układziki, prawda, każdy tam no... kogoś swojego wsadza, ale trzeba by było ich wszystkich po prostu usunąć, żeby coś w ogóle, cokolwiek zmienić." **Bierna Prosystemowa**, 25 lat, pracownica biurowa, Siedlce

- Oportunista
- Strateg
- Idealista

Dzieci Demokracji	Większość polityków obecnych na scenie politycznej postrzegają jako oportunistów, ale wierzą, że istnieją wyjątki i zdarzają się politycy – idealisci.
Bierni Prosystemowi	Zauważają nieczystą grę prowadzoną przez wielu polityków, nawet tych reprezentujących partie na które głosują, ale twierdzą, że jest to część strategii, koniecznej by móc zmieniać kraj.
Narcyzi Polityczni	Podziwiają strategów potrafiących wykorzystać swoją wiedzę i umiejętności by wejść do świata polityki. Są też przekonani, że wśród polityków zdarzają się idealisci.
Wyobcowani Sceptycy	Dominuje wizerunek skorumpowanego, zakłamanego polityka, co negatywnie wpływa na chęć zainteresowania polityką.
Rozczarowani Polityką	Uważają, że polityków do działania motywuje głównie korzyść własna. Postrzegają ich zazwyczaj jako oportunistów lub – w najlepszym razie - - strategów realizujących swoją wizję, jednak niezainteresowanych dobrem ogółu.

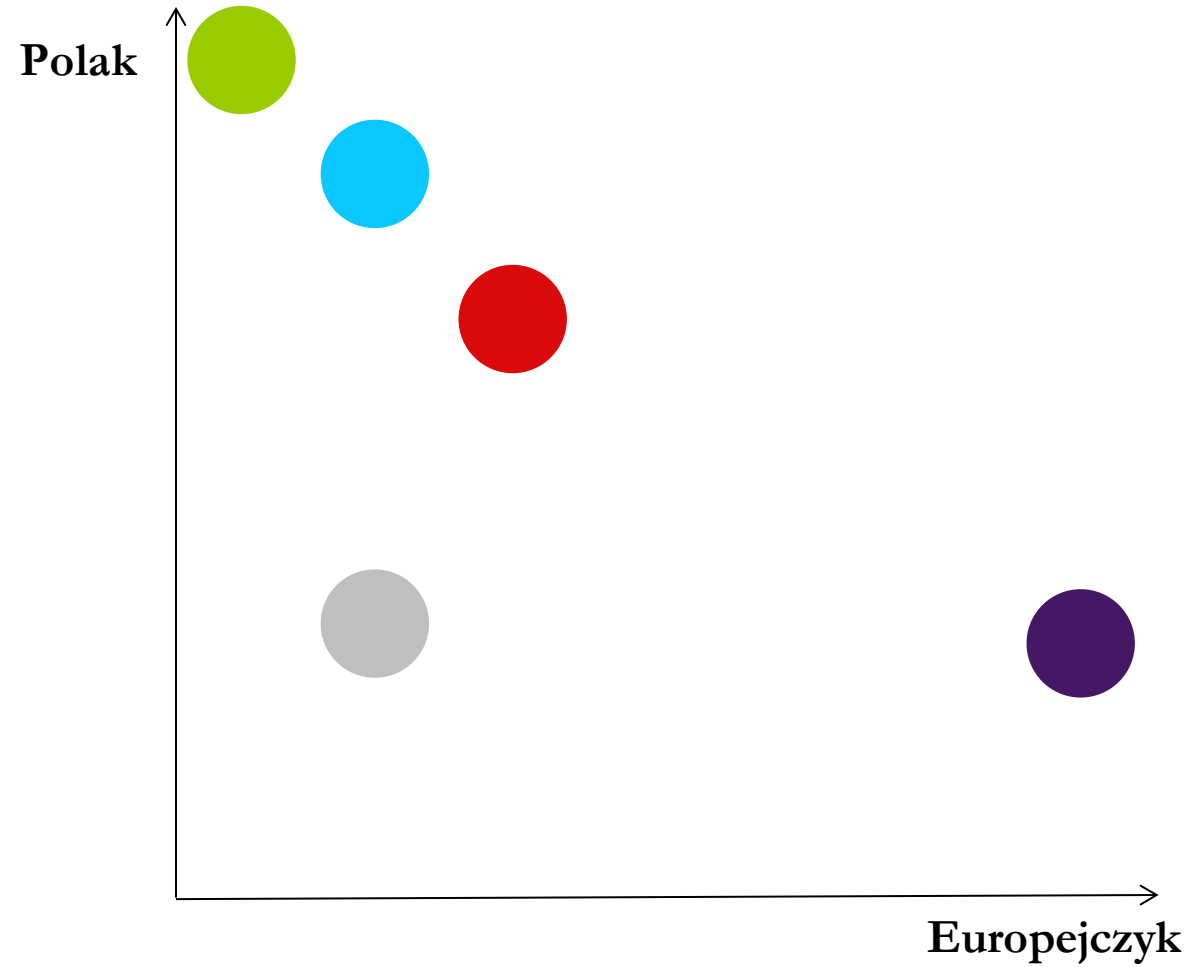
Jacy są? Wartości i osobowość

Identyfikacja z Polską i Europą

Obywatele Polski i Europy

DZIECI DEMOKRACJI	Na tle pozostałych grup wyróżnia ich niska identyfikacja z Polakami i polsnością, która kojarzy im się z silnym przywiązaniem do tradycji katolickiej, niską tolerancją i otwartością na innych. Silnie utożsamiają się natomiast z Europą, podkreślając zbieżną historię oraz kulturę regionu na tle światowym, oraz ze społecznością lokalną, która jest z reguły ważniejsza niż identyfikacja z narodem polskim, który postrzegają jako podzielony i bardzo zróżnicowany pod względem lokalnej kultury i historii.
BIERNI PROSYSTEMOWCY	Najsilniej identyfikują się z narodem polskim, miejscem urodzenia oraz religią katolicką, którą postrzegają jako nierozłączny element polskiej kultury i historii. Ważne są dla nich tradycyjne wartości, znajomość historii, celebrowanie świąt państwowych i świeckich oraz solidarność ze "zwykłymi" Polakami. Cechuje ich także niskie poczucie przynależności do Europy, którą kojarzą z narzucaniem norm niekorzystnych dla Polski.
ROZCZAROWANI POLITYKĄ	Czują silniejszą przynależność do Polski niż do Europy – są dumni z polskiej historii, kultywują tradycje. Jednak pewne aspekty im nie odpowiadają – podziały polityczne w społeczeństwie, wzajemna agresja, brak szacunku i wykluczanie pewnych grup. Woleliby, by Polska pod tymi względami przypominała bardziej społeczeństwa zachodnioeuropejskie, które wyobrażają sobie jako bardziej tolerancyjne i pełne wzajemnego szacunku.
NARCYZI POLITYCZNI	Zdecydowanie silniejsza identyfikacja narodowa – deklarują dumę ze swojej przynależności narodowej, przywiązanie do kraju, historii, tradycji. Nie czują wspólnoty kulturowej z innymi Europejczykami, co może być związane z mniejszym kontaktem z innymi narodowościami (np. w porównaniu do Dzieci Demokracji). Europa kojarzy im się jednoznacznie jako struktura polityczna (Unia Europejska), często zarządzana w sposób godzący w polski interes narodowy.
WYOBCEWANI SCEPTYCY	Identyfikacja zarówno z Polską, jak i Europą rozumiana jest przez pryzmat miejsca urodzenia i zamieszkania. Polskość postrzegana jest w opozycji do innych europejskich narodowości, podczas gdy Europejskość utożsamiana jest głównie z przynależnością do Unii Europejskiej. Sposób postrzegania kwestii tożsamości jest w tej grupie dość powierzchowny, respondenci nie przykładają uwagi do wspólnych wartości czy kultury.

Obywatele Polski i Europy – cytaty

„W sumie jeżeli chodzi o to, że jestem Polką, to to, że urodziłam się tutaj i w sumie ma to dla mnie jakieś znaczenie, że jestem stąd, a nie, wiadomo, z jakiegoś innego państwa.” **Wyobcowana Sceptyczka**, 19 lat, uczennica, wieś w woj. mazowieckim.

„Urodziłam się tutaj, tu mam korzenie swoje, całą swoją rodzinę, natomiast nie wiem, czy Polska jest krajem, z którym na pewno chciałabym związać swoją przyszłość, albo nie wiem, czy chciałabym, żeby moje dzieci się tutaj wychowywały - chociażby ze względu na tę politykę, którą mamy.” **Rozczarowana Polityką**, 29 lat, pracowniczka fabryki, Siedlce

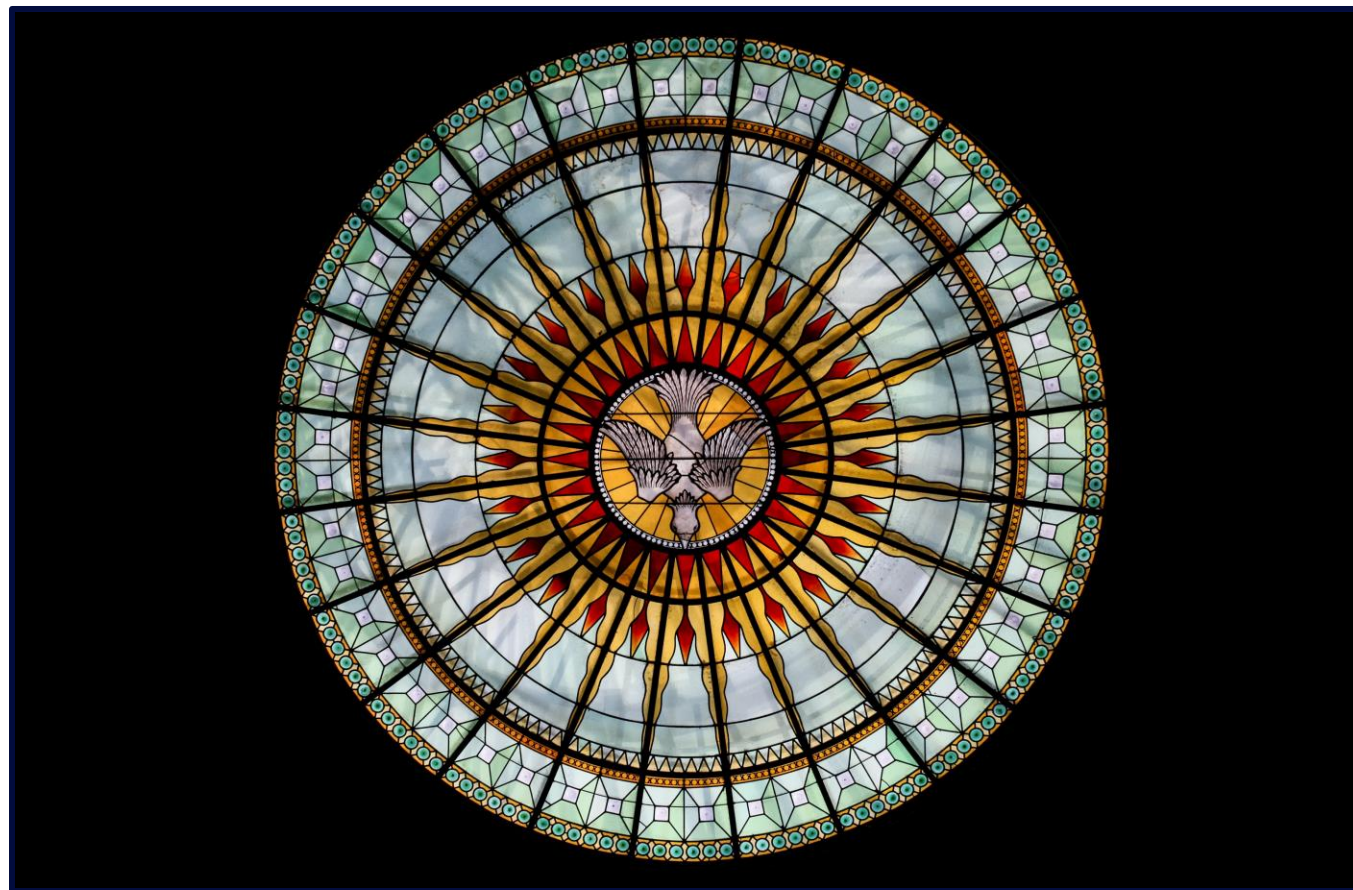
„Urodziłam się w Polsce, cała moja rodzina mieszka w Polsce, po prostu czuję się związana z tym krajem. Fajnie jest pojechać na wakacje, ale to tylko na tydzień, dwa i zawsze się chętnie wraca do domu, tutaj, to swojego kraju, który też jest w miarę bezpieczny.” **Bierna Prosystemowa**, 25 lat, pracownica biurowa, Siedlce

„Jestem Europejczykiem, urodziłem się w Europie, ale czuję się nim w mniejszym stopniu może dlatego, że mi się to kojarzy z Unią Europejską, która nie do końca mi się podoba, bo nakładają różne bzdury po prostu.” **Narczyż Polityczny**, 23 lata, student, Warszawa

„Cieszę się z tego, że jestem Europejką i jestem z tego dumna, że w ogóle jesteśmy w Unii Europejskiej. Czasami jak oglądam jakieś filmy amerykańskie i oni wspominają o Starym Kontynencie i jakby mówią o tym, że "o, to jest takie coś wspaniałego, że tam jest cała historia i dziedzictwo" to bardzo się cieszę, że mieszkam właśnie na tym kontynencie, a nie innym.” **Dziecko Demokracji**, 21 lat, studentka, Warszawa

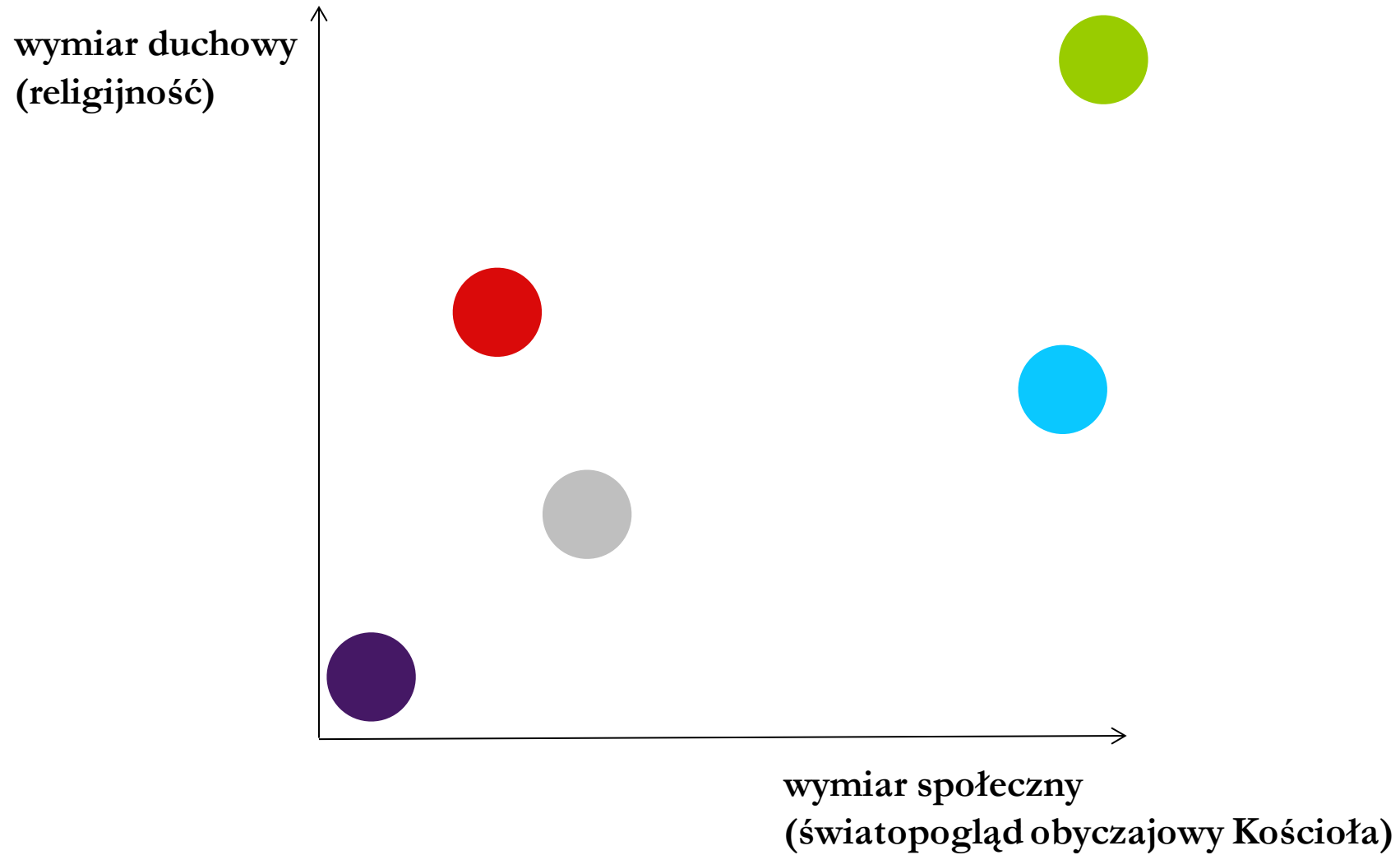

Identyfikacja z religią katolicką

Identyfikacja z katolicyzmem

<p>DZIECI DEMOKRACJI</p>	<p>Przeciwnicy Kościoła. Na tle pozostałych grup wyróżnia ich niska identyfikacja z religią katolicką, która stoi w opozycji do ich liberalnych poglądów obyczajowych. Nie są przeciwnikami religii jako takiej, choć zazwyczaj są niewierzący. Uważają Kościół za instytucję anachroniczną, są zwolennikami państwa świeckiego. Nie zgadzają się również z opiniami obyczajowymi wyrażanymi przez hierarchów kościelnych.</p>
<p>BIERNI PROSYSTEMOWCY</p>	<p>Wierzący i praktykujący. Wiara katolicka jest niezwykle istotnym elementem ich tożsamości. Postrzegają ją jako nierozłączny element polskiej kultury i historii, źródło wyznawanych przez nich wartości oraz autorytet moralny, dlatego są np. przeciwni aborcji oraz małżeństwom osób homoseksualnych. Nie są bezkrytyczni wobec skandali kościelnych, ale nie zmieniają one ich zdania na temat roli, jaką katolicyzm powinien odgrywać w polskiej rzeczywistości.</p>
<p>ROZCZAROWANI POLITYKĄ</p>	<p>Wierzący, ale krytyczni. Silnie związani z kulturą katolicką i często wierzący, praktykujący – zarazem są jednak krytyczni wobec niektórych działań polskiego Kościoła i jego działań w państwie. Otwarci na inne wyznania, woleliby, by religia pozostała w sferze prywatnej, indywidualnego wyboru każdego obywatela, i nie wpływała na politykę.</p>
<p>NARCYZI POLITYCZNI</p>	<p>Religia jako fundament. Grupa mieszana pod względem wiary – część z nich określa siebie jako niewierzących lub nie praktykuje. Jednak wszyscy uważają, że religia stanowi fundament kultury i państwa, a wartości z nią związane powinny być chronione – nawet jeśli sami od nich odeszli.</p>
<p>WYOBKOWANI SCEPTYCY</p>	<p>Ambiwalentny stosunek do religii. Wiara nie jest dla nich istotnym elementem życia. Nawet jeżeli deklarują przynależność do Kościoła Katolickiego to nie są praktykujący. Szanują katolickie wartości i tradycje, ale nie są bezkrytyczni wobec niektórych postaw przedstawicieli Kościoła.</p>

„Byłam wychowana po prostu w takiej wierze, takiej katolickiej. Ale jakby nie zgadzam się tak ze wszystkimi takimi rzeczami co są w kościele, nie tak na sto procent. Znaczący no to też zależy w sumie od księdza, od kościoła, od takiej osobnej instytucji.” **Bierna Prosystemowa**, uczennica liceum, 19 lat, Gdańsk

„Staram się żyć swoim życiem, nie życiem ułożonym przez kogoś. No nasza wiara tak potępia inne wiary, odmienne zdanie na jakiś temat. A ja jestem temu przeciwny, bo szanuję każdego człowieka. Niezależnie od jego wiary albo płci.” **Rozczarowany Polityką**, 18 lat, uczeń technikum, wieś w woj.. mazowieckim

„Religia to jest relikw przesłości jeszcze większy niż państwo. Każdy powinien wierzyć w to, co chce i to, czy to jest katolik, czy latający potwór spaghetti, no to to jest jego kwestia.” **Wyobcowany Sceptyk**, 25 lat, bezrobotny, Gdańsk

„To zależy, czy mówimy o samej instytucji kościoła, czy mówimy o wierze. Bo jeżeli chodzi o samą instytucję kościoła, no to tutaj niekoniecznie podobają mi się wszystkie decyzje. Jeżeli chodzi o samą wiarę, no to wychodzę z założenia, że w coś wierzyć trzeba. Nie trzeba wierzyć w instytucję kościoła, ale że ktoś tam nad nami czuwa.” **Dziecko Demokracji**, studentka i pracownica biurowa, 24 lata, Siedlce

„Mówi się, że państwo nie powinno być budowane na podstawie wiary. No co dla mnie jest totalnie sprzecznością, bo jakby każde państwo było budowane na podstawie wiary. Nie ma ani jednego państwa chyba na świecie które było budowane bez jakby jakiegokolwiek wiary. Czy Wielka Brytania, przecież do tej pory Królowa jest przecież głową kościoła tak? I jest równocześnie głową parlamentu. Czy kraje Bliskiego Wschodu.” **Narcyzka Polityczna**, 19 lat, uczennica liceum, Siedlce

Zmienne psychologiczne

- Kolejne slajdy pokazują zróżnicowanie segmentów w zakresie kilku zmiennych psychologicznych, dotyczących cech osobowości oraz zadowolenia z życia.
- Do pomiaru tych cech wykorzystano następujące kwestionariusze psychologiczne:
- **Cechy „Ciemnej Triady”:** Jones, D. N., & Paulhus, D. L. (2014). Introducing the short dark triad (SD3) a brief measure of dark personality traits. *Assessment*, 21(1), 28-41.; Rogoza, R., & Ciecuch, J. (2019). Structural investigation of the Short Dark Triad questionnaire in Polish population. *Current Psychology* 38, 756-763.
- **Cechy „Wielkiej Piątki”:** Topolewska, E., Skimina, E., Strus, W., Ciecuch, J., & Rowiński, T. (2017). Krótki kwestionariusz do pomiaru Wielkiej Piątki IPIP-BFM-20. *Roczniki Psychologiczne / Annals of Psychology*, 17(2), 367-384.
- **Zadowolenie z życia:** Diener, E. D., Emmons, R. A., Larsen, R. J., & Griffin, S. (1985). The satisfaction with life scale. *Journal of personality assessment*, 49(1), 71-75.; Jankowski, K. S. (2015). Is the shift in chronotype associated with an alteration in well-being?. *Biological Rhythm Research*, 46(2), 237-248.

Mroczna Triada

Ciemna Triada

- Pojęcie ciemnej triady osobowości zaproponowane zostało przez Delroya Paulhusa i Kevina Williamsa (2002) jako zestaw „mrocznych”, „nieprzyjaznych”, ale jeszcze niepatologicznych (subklinicznych) cech mogących tłumaczyć zachowania łamiące normy.
- „Konstelacja” narcyzmu, makiawelizmu i psychopatii.
- **Narcyzm:** wielkościowe spojrzenie na siebie, które wymaga ciągłej zewnętrznej weryfikacji; wysoka, ale niestabilna samoocena; wyczulenie i wrażliwość na zagrożenia dla ego, co prowadzi do wrogości wobec innych; roszczeniowość, skłonność do dominacji, poszukiwania uwagi (Crocker & Park, 2004; Emmons, 1987; Muris i in., 2017).
- **Makiawelizm:** nazwa makiawelizmu pochodzi od włoskiego renesansowego dyplomaty i teoretyka politycznego Niccoló Machiavellego („*Książę*”); skłonność do realizacji własnych interesów z wykorzystaniem manipulacji; cyniczne poglądy na naturę ludzką; pragmatyczna moralność; „syndrom chłodu” (Muris i in., 2017).
- **Psychopatia:** wysoka impulsywność, skłonność do poszukiwania doznań, deficyt empatii i lęku; zuchwałość, bezduszność i rozhamowanie; zachowania antyspołeczne, np. agresja interpersonalna (Muris i in., 2017).

Makiawelizm

Makiawelizm: porównania między segmentami

Makiawelizm mierzono za pomocą podskali kwestionariusza SD3 do pomiaru Ciemnej Triady. W skład tej podskali wchodziło 9 pytań. Dwa z nich prezentujemy na kolejnych slajdach jako przykłady. Segmenty różniły się między sobą pod względem tej cechy. Poniżej prezentujemy wskaźnik (średnie z 9 pytań na skali 1-5) dla każdego segmentu.

- Segment, który osiągnął **najwyższe** wyniki na skali Makiawelizmu to **Narcyzi Polityczni:**
- Segment o **najniższym** poziomie tej cechy to **Wyobcowani Sceptycy:**
- Średnie wyniki dla skali Makiawelizmu dla pozostałych segmentów:

Dzieci Demokracji:

3,10

Bierni Prosystemowcy:

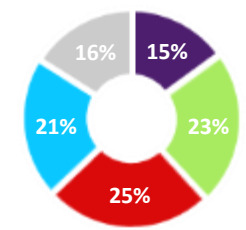
2,88

Rozczarowani Polityką:

2,96

3,18

2,65

Zmienne psychologiczne: makiawelizm – wybrane pozycje (1)⁶¹

Lubię stosować zręczną manipulację, aby osiągnąć to, co chcę.

DZIECI DEMOKRACJI
(N=152)

Top2Box

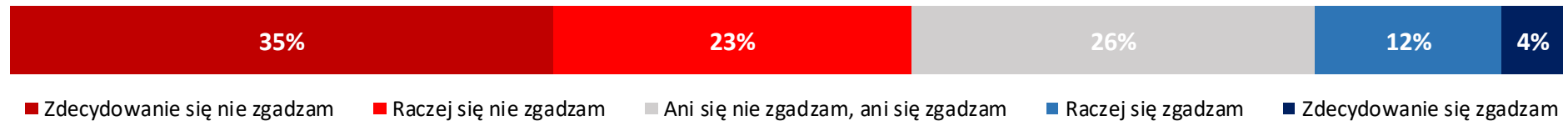
26%

BIERNI PROSYSTEMOWCY
(N=239)

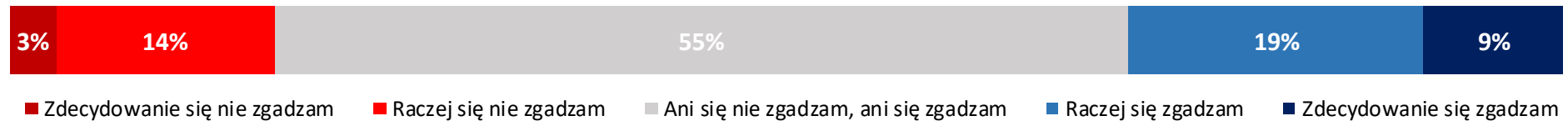
14%

**ROZCZAROWANI
POLITYKĄ**
(N=178)

16%

NARCYZI POLITYCZNI
(N=257)

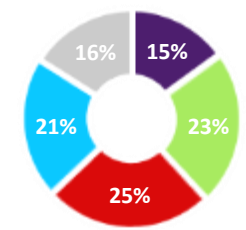

28%

**WYOBCOWANI
SCEPTYCY**
(N=222)

10%

Zmienne psychologiczne: makiawelizm – wybrane pozycje (2)⁶²

Warto jest zbierać informacje, których można będzie kiedyś użyć przeciwko innym ludziom.

DZIECI DEMOKRACJI
(N=152)

Top2Box

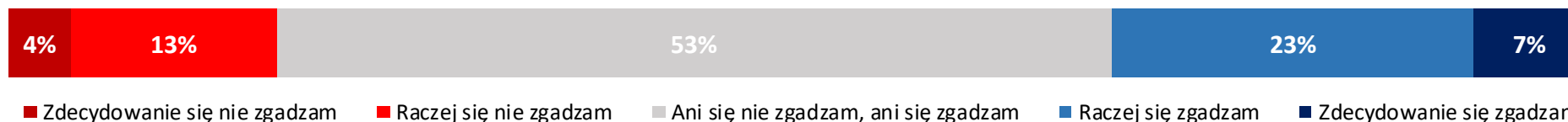
BIERNI PROSYSTEMOWCY
(N=239)

**ROZCZAROWANI
POLITYKĄ**
(N=178)

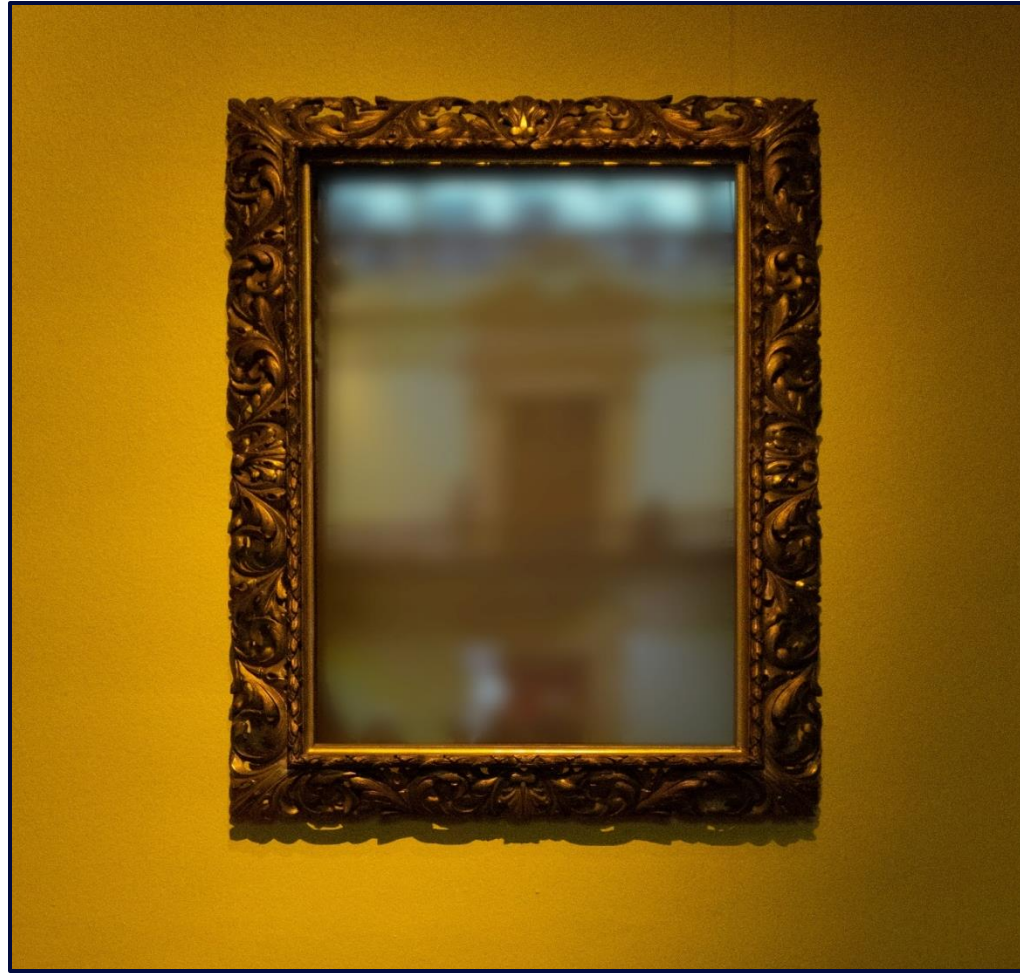

NARCYZI POLITYCZNI
(N=257)

**WYOBCEWANI
SCEPTYCY**
(N=222)

Narcyzm

Narcyzm: porównania między segmentami

Narcyzm mierzono za pomocą podskali kwestionariusza SD3 do pomiaru Ciemnej Triady. W skład tej podskali wchodziło 9 pytań. Dwa z nich prezentujemy na kolejnych slajdach jako przykłady. Segmenty różniły się między sobą pod względem tej cechy. Poniżej prezentujemy wskaźnik (średnie z 9 pytań na skali 1-5) dla każdego segmentu.

- Segment, który osiągnął **najwyższe** wyniki na skali narcyzmu to **Narcyzi Polityczni:**
- Segment o **najniższym** poziomie tej cechy to **Wyobcowani Sceptycy:**
- Średnie wyniki dla skali narcyzmu dla pozostałych segmentów:

3,07

2,51

Dzieci Demokracji:

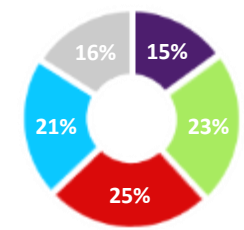
2,74

Bierni Prosystemowcy:

2,66

Rozczarowani Polityką:

2,53

Zmienne psychologiczne: narcyzm – wybrane pozycje (1)⁶⁵

Wiem, że jestem wyjątkowy/a, bo wszyscy mi o tym mówią.

DZIECI DEMOKRACJI
(N=152)

Top2Box

18%

BIERNI PROSYSTEMOWCY
(N=239)

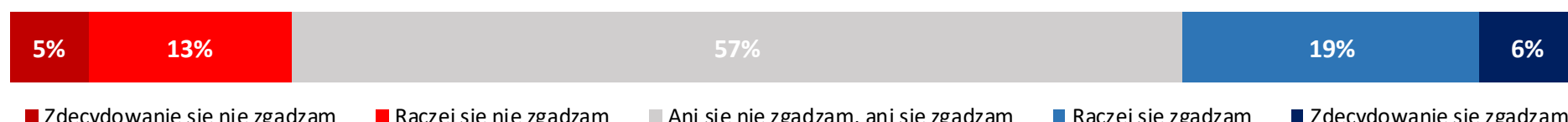
12%

ROZCZAROWANI POLITYKĄ
(N=178)

12%

NARCYZI POLITYCZNI
(N=257)

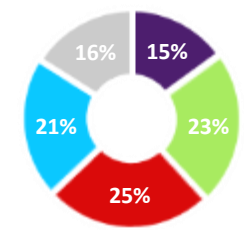

25%

WYBOCZOWANI SCEPTYCY
(N=222)

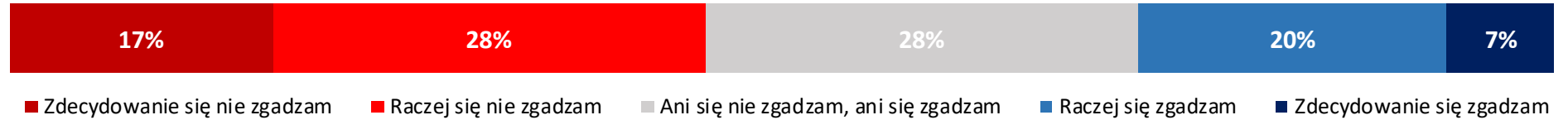
8%

Zmienne psychologiczne: narcyzm – wybrane pozycje (2)⁶⁶

Ludzie postrzegają mnie jako naturalnego przywódcę.

DZIECI DEMOKRACJI
(N=152)

Top2Box

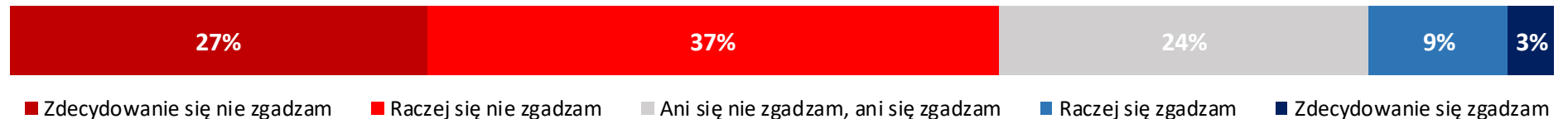
27%

BIERNI PROSYSTEMOWCY
(N=239)

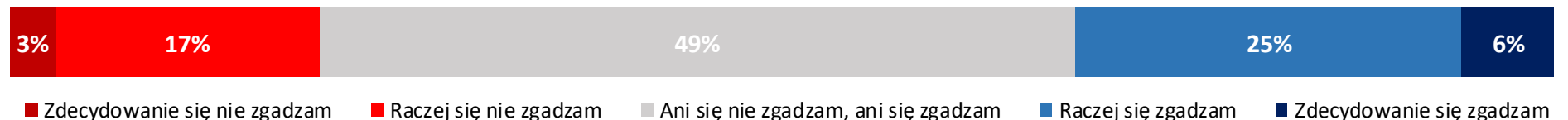
19%

**ROZCZAROWANI
POLITYKĄ**
(N=178)

12%

NARCYZI POLITYCZNI
(N=257)

31%

**WYBOCZOWANI
SCEPTYCY**
(N=222)

9%

Psychopatia

Psychopatia: porównania między segmentami

Psychopatię mierzono za pomocą podskali kwestionariusza SD3 do pomiaru Ciemnej Triady. W skład tej podskali wchodziło 9 pytań. Dwa z nich prezentujemy na kolejnych slajdach jako przykłady. Segmenty różniły się między sobą pod względem tej cechy. Poniżej prezentujemy wskaźnik (średnie z 9 pytań na skali 1-5) dla każdego segmentu.

- Segment, który osiągnął **najwyższe** wyniki na skali psychopatii to **Narcyzi Polityczni:**
- Segment o **najniższym** poziomie tej cechy to **Bierni Prosystemowcy:**
- Średnie wyniki dla skali psychopatii dla pozostałych segmentów:

Dzieci Demokracji:

2,11

Wyobcowani Sceptycy:

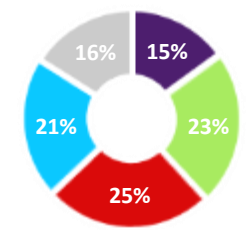
2,17

Rozczarowani Polityką:

2,02

3,03

2,01

Zmienne psychologiczne: psychopatia – wybrane pozycje (1)⁶⁹

Zemsta musi nastąpić szybko i być dotkliwa.

DZIECI DEMOKRACJI

(N=152)

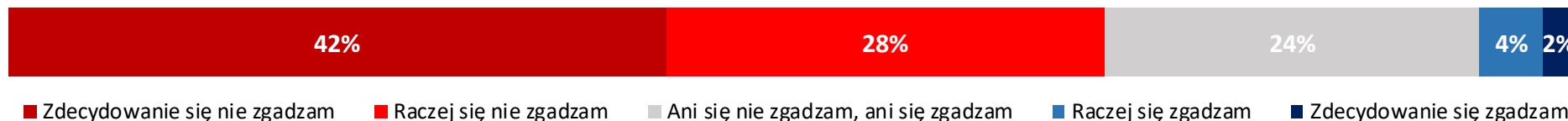

Top2Box

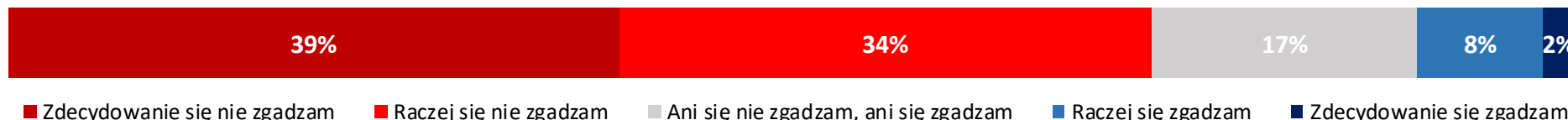
BIERNI PROSYSTEMOWCY

(N=239)

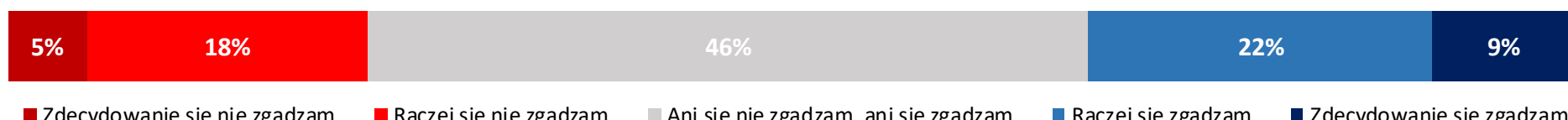
ROZCZAROWANI POLITYKĄ

(N=178)

NARCYZI POLITYCZNI

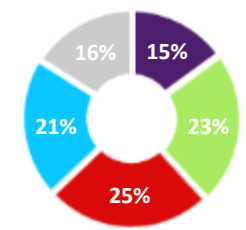
(N=257)

WYBOCZOWANI SCEPTYCY

(N=222)

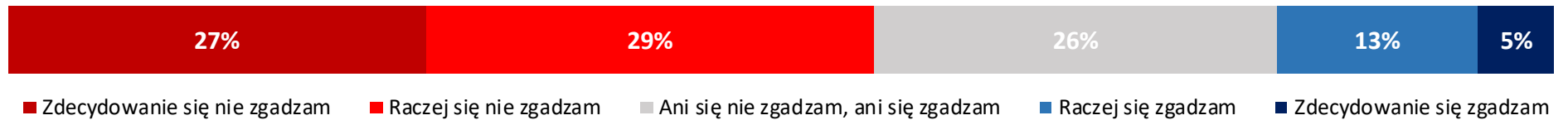

Zmienne psychologiczne: psychopatia – wybrane pozycje (2)⁷⁰

Ludzie, którzy ze mną zadzierają, zawsze tego żałują.

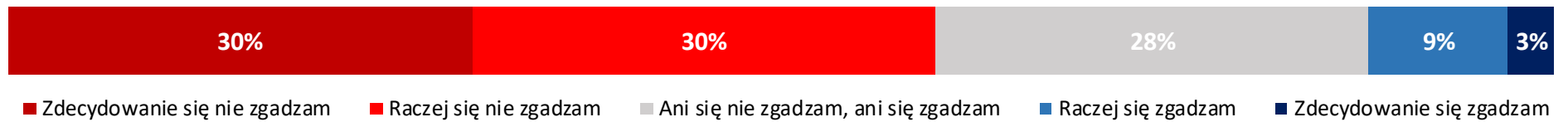
DZIECI DEMOKRACJI
(N=152)

Top2Box

18%

BIERNI PROSYSTEMOWCY
(N=239)

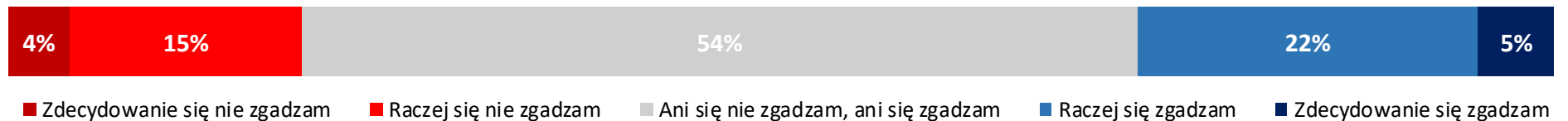
12%

**ROZCZAROWANI
POLITYKĄ**
(N=178)

11%

NARCYZI POLITYCZNI
(N=257)

27%

**WYBOCZOWANI
SCEPTYCY**
(N=222)

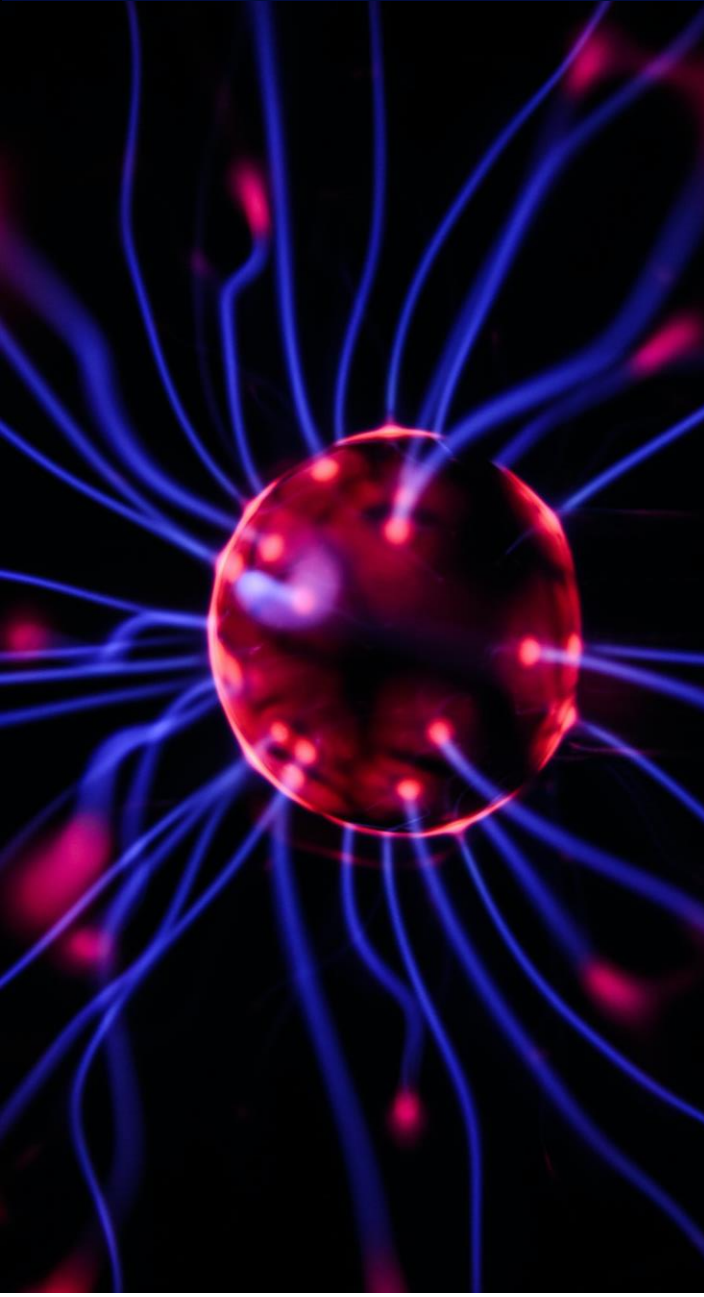

8%

Cechy „Wielkiej Piątki”

Wielka Piątka

Jedna z najbardziej popularnych teorii dotyczących osobowości wyróżnia pięć podstawowych czynników (cech). **Są to: ekstrawersja, neurotyczność, sumienność, ugodowość i otwartość na doświadczenia.**

- **Ekstrawersja:** aktywność, energia, towarzyskość i społeczna pewność siebie (asertywność). Osoby osiągające wysokie wyniki na tej skali można opisać jako: towarzyskie, aktywne, energiczne, śmiałe, asertywne.
- **Neurotyczność:** oznacza poziom zrównoważenia emocjonalnego, odporności emocjonalnej, tolerancji na frustrację. Osoby osiągające wysokie wyniki na tej skali można opisać jako: niespokojne, drażliwe, o zmiennych nastrojach, skłonne do zamartwiania się, nerwowe.
- **Sumienność:** oznacza poziom rzetelności i zorganizowania w realizowaniu zadań oraz skłonność do obowiązkowości i porządku. Osoby osiągające wysokie wyniki na tej skali można opisać jako: staranne, zorganizowane, systematyczne, dokładne, obowiązkowe.
- **Ugodowość:** oznacza pozytywny stosunek do ludzi. Osoby osiągające wysokie wyniki na tej skali można opisać jako: uprzejme, serdeczne, ufne oraz skłonne do pomocy innym.
- **Otwartość na doświadczenia:** wiąże się z wyobraźnią i kreatywnością. Osoby osiągające wysokie wyniki na tej skali można opisać jako: mające dużą wyobraźnię i wiele zainteresowań, aktywne intelektualnie, otwarte na nowe idee, refleksyjne, kreatywne.

Ekstrawersja

Ekstrawersja: porównania między segmentami

- Ekstrawersję mierzono za pomocą podskali kwestionariusza IPIP-BFM-20 do pomiaru „Wielkiej Piątki”. W skład tej podskali wchodziły 4 pytania. Dwa z nich prezentujemy na kolejnych slajdach jako przykłady. Segmenty różniły się między sobą pod względem tej cechy. Poniżej prezentujemy wskaźnik (średnie z 4 pytań na skali 1-5) dla każdego segmentu.
- Segment, który osiągnął **najwyższe** wyniki na skali ekstrawersji to **Narcyzi Polityczni:**
- Segment o **najniższym** poziomie tej cechy to **Rozczarowani Polityką:**
- Średnie wyniki dla skali ekstrawersji dla pozostałych segmentów:

3,07

2,61

Dzieci Demokracji:

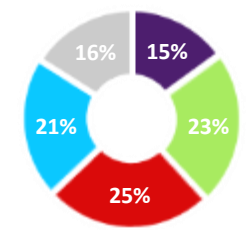
2,83

Wyobcowani Sceptycy:

2,75

Bierni Prosystemowcy:

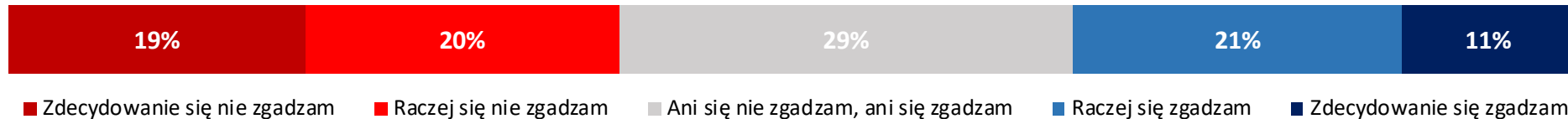
2,90

Zmienne psychologiczne: ekstrawersja – wybrane pozycje (1)⁷⁵

Jestem duszą towarzystwa.

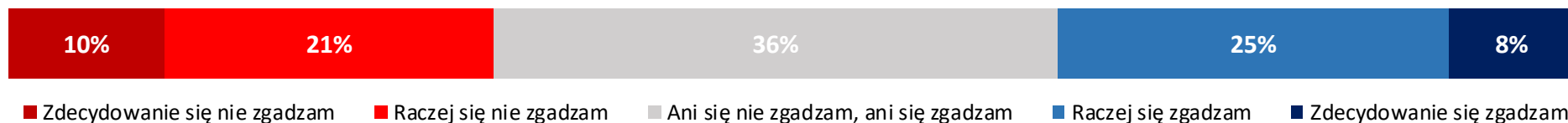
DZIECI DEMOKRACJI
(N=152)

Top2Box

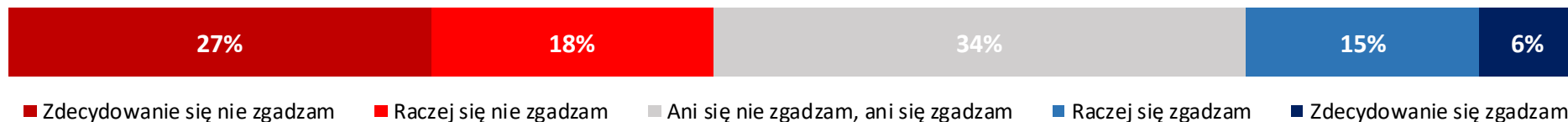
32%

BIERNI PROSYSTEMOWCY
(N=239)

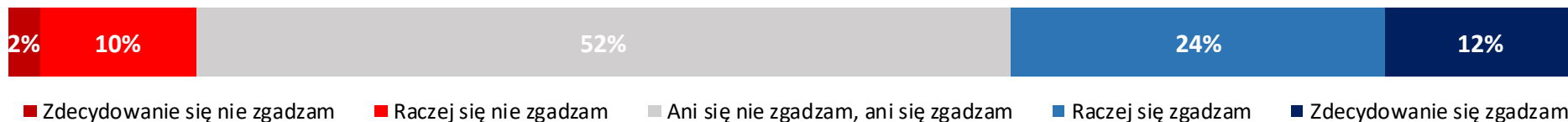
33%

**ROZCZAROWANI
POLITYKĄ**
(N=178)

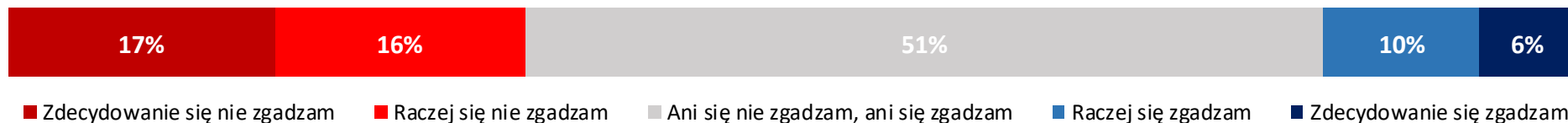
21%

NARCYZI POLITYCZNI
(N=257)

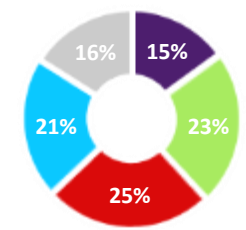

36%

**WYOBKOWANI
SCEPTYCY**
(N=222)

16%

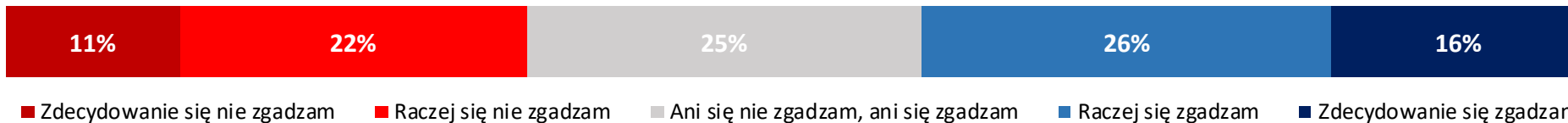

Zmienne psychologiczne: ekstrawersja – wybrane pozycje (2)⁷⁶

Rozmawiam z wieloma różnymi ludźmi na przyjęciach.

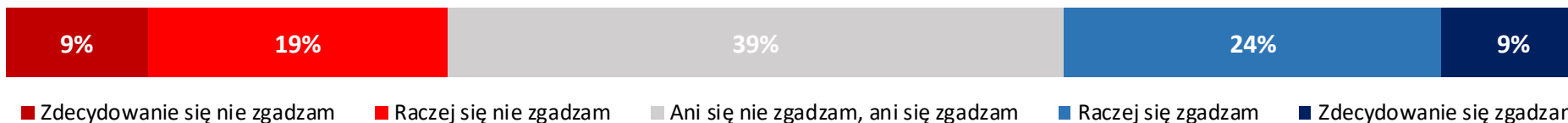
Top2Box

DZIECI DEMOKRACJI
(N=152)

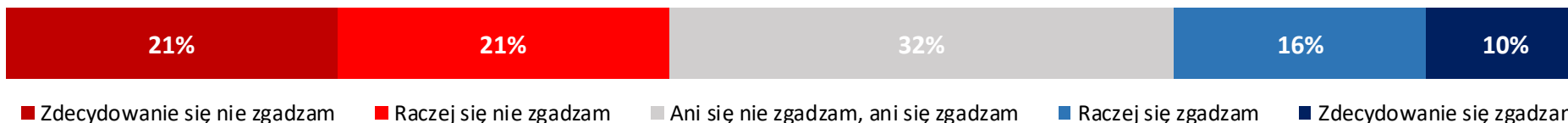
42%

BIERNI PROSYSTEMOWCY
(N=239)

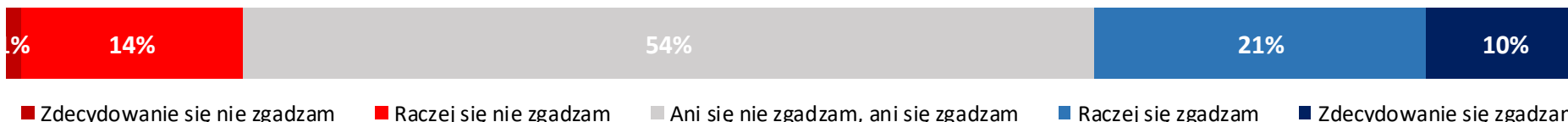
33%

**ROZCZAROWANI
POLITYKĄ**
(N=178)

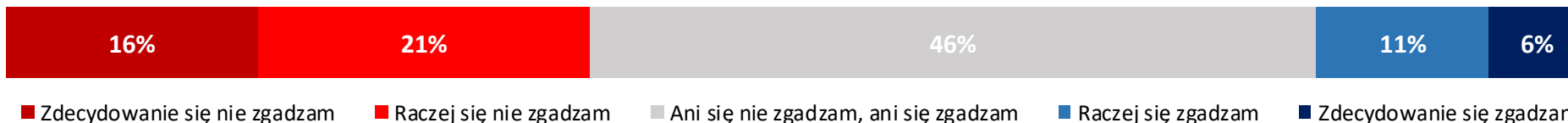
26%

NARCYZI POLITYCZNI
(N=257)

31%

**WYOBCOWANI
SCEPTYCY**
(N=222)

17%

Ugodowość

Ugodowość: porównania między segmentami

- Ugodowość mierzono za pomocą podskali kwestionariusza IPIP-BFM-20 do pomiaru „Wielkiej Piątki”. W skład tej podskali wchodziły 4 pytania. Dwa z nich prezentujemy na kolejnych slajdach jako przykłady. Segmenty różniły się między sobą pod względem tej cechy. Poniżej prezentujemy wskaźnik (średnie z 4 pytań na skali 1-5) dla każdego segmentu.
- Segment, który osiągnął **najwyższe** wyniki na skali ugodowości to **Dzieci Demokracji:**
- Segment o **najniższym** poziomie tej cechy to **Narcyzi Polityczni:**
- Średnie wyniki dla skali ugodowości dla pozostałych segmentów:

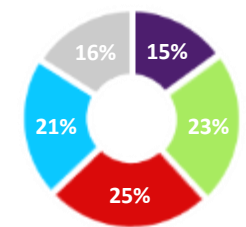
3,95

3,16

Rozczarowani Polityką: 3,57

Wyobcowani Sceptycy: 3,47

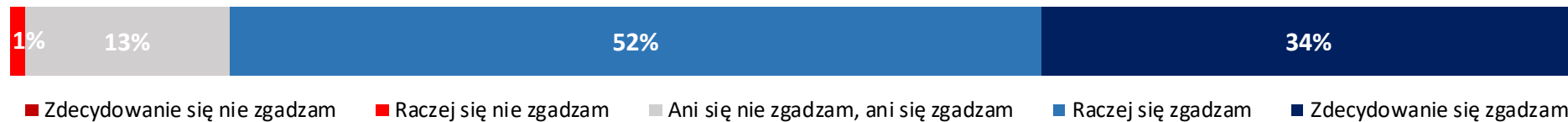
Bierni Prosystemowcy: 3,66

Zmienne psychologiczne: ugodowość – wybrane pozycje (1)⁷⁹

Jestem wyrozumiały/a dla uczuć innych ludzi.

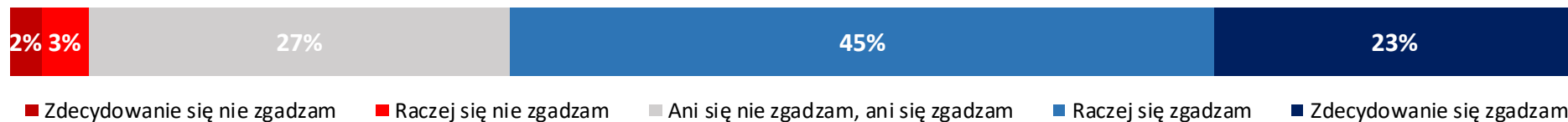
DZIECI DEMOKRACJI
(N=152)

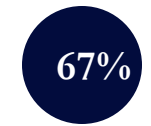
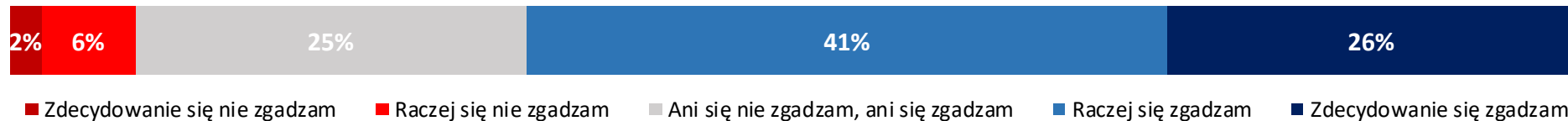
Top2Box

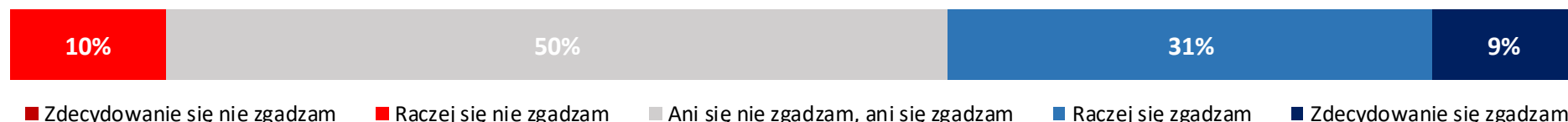
BIERNI PROSYSTEMOWCY
(N=239)

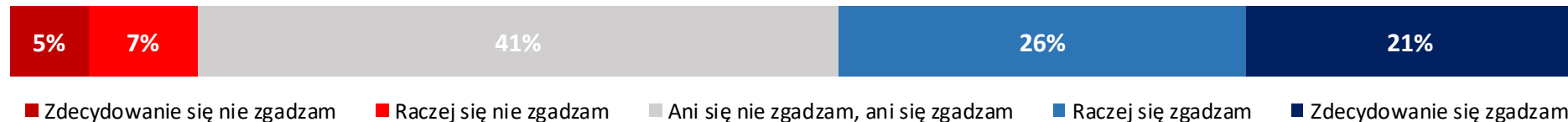
**ROZCZAROWANI
POLITYKĄ**
(N=178)

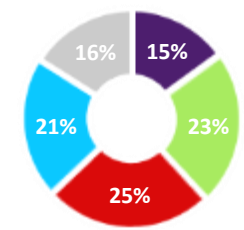

NARCYZI POLITYCZNI
(N=257)

**WYBOCZOWANI
SCEPTYCY**
(N=222)

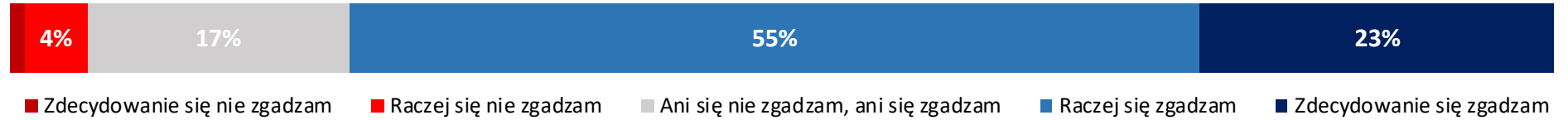

Zmienne psychologiczne: ugodowość – wybrane pozycje (2)⁸⁰

Znajduję czas dla innych.

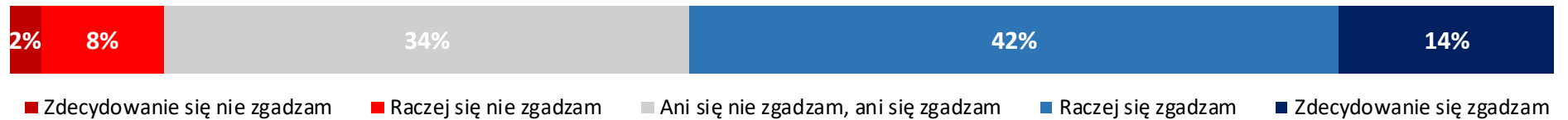
DZIECI DEMOKRACJI
(N=152)

Top2Box

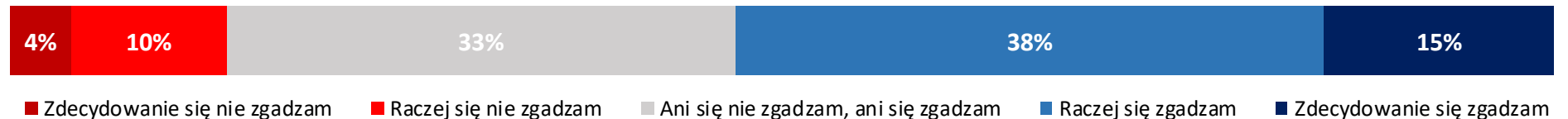
78%

BIERNI PROSYSTEMOWCY
(N=239)

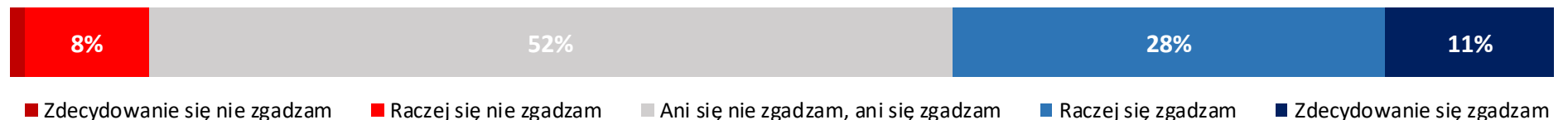
56%

**ROZCZAROWANI
POLITYKĄ**
(N=178)

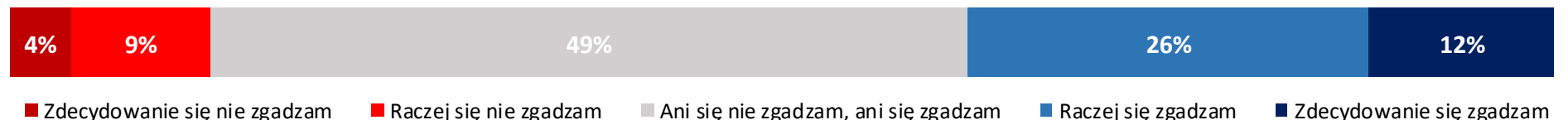
53%

NARCYZI POLITYCZNI
(N=257)

39%

**WYBOCZOWANI
SCEPTYCY**
(N=222)

38%

Sumienność

Sumiennność: porównania między segmentami

- Sumiennność mierzono za pomocą podskali kwestionariusza IPIP-BFM-20 do pomiaru „Wielkiej Piątki”. W skład tej podskali wchodziły 4 pytania. Dwa z nich prezentujemy na kolejnych slajdach jako przykłady. Segmenty różniły się między sobą pod względem tej cechy. Poniżej prezentujemy wskaźnik (średnie z 4 pytań na skali 1-5) dla każdego segmentu.

- Segment, który osiągnął **najwyższe** wyniki na skali sumienności to **Bierni Prosystemowcy:**

3,28

- Segment o **najniższym** poziomie tej cechy to **Narcyzi Polityczni:**

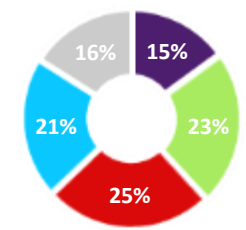
3,03

- Średnie wyniki dla skali sumienności dla pozostałych segmentów:

Rozczarowani Polityką: 3,27

Wyobcowani Sceptycy: 3,20

Dzieci Demokracji: 3,13

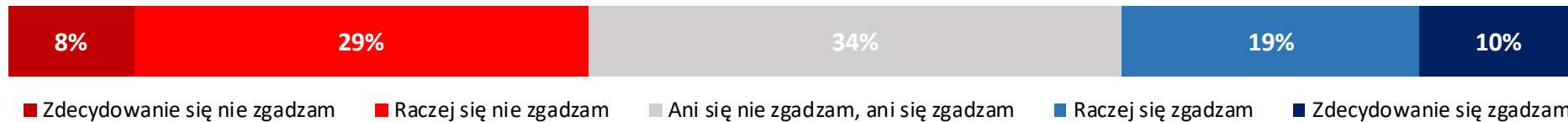

Zmienne psychologiczne: sumienność – wybrane pozycje (1)⁸³

Bez zwłoki wypełniam codzienne obowiązki.

DZIECI DEMOKRACJI

(N=152)

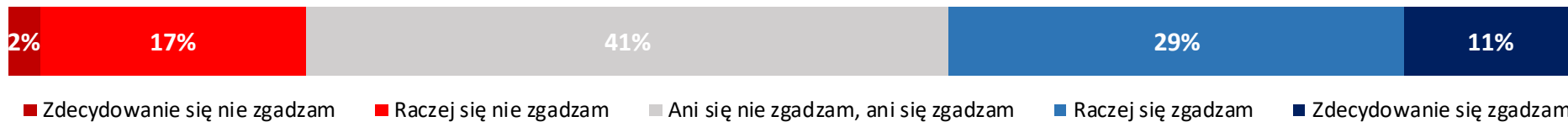

Top2Box

29%

BIERNI PROSYSTEMOWCY

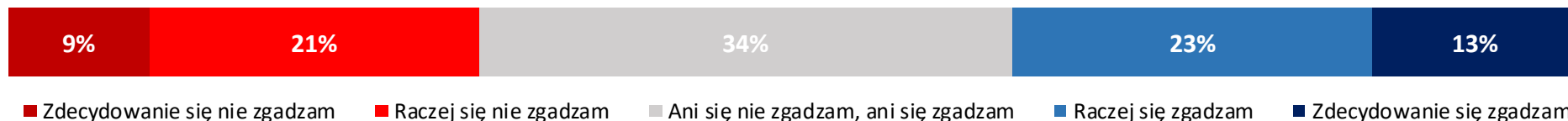
(N=239)

40%

ROZCZAROWANI POLITYKĄ

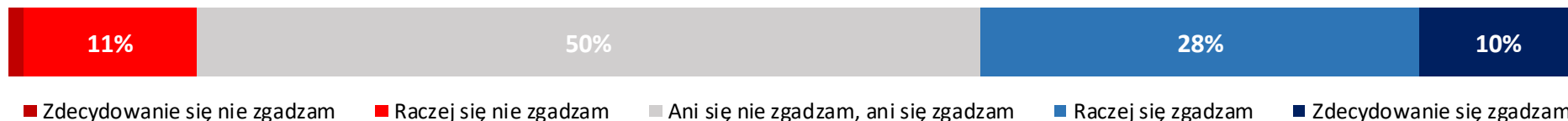
(N=178)

36%

NARCYZI POLITYCZNI

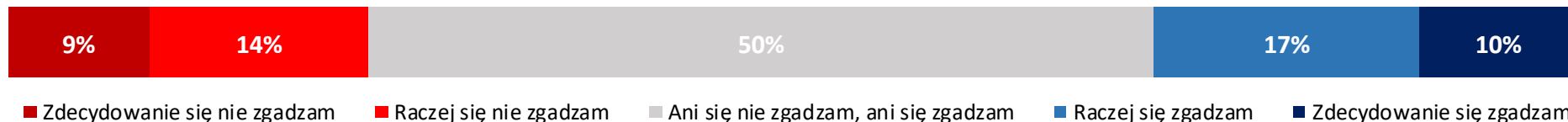
(N=257)

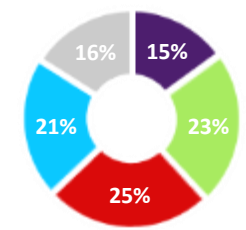
38%

WYBOCOWANI SCEPTYCY

(N=222)

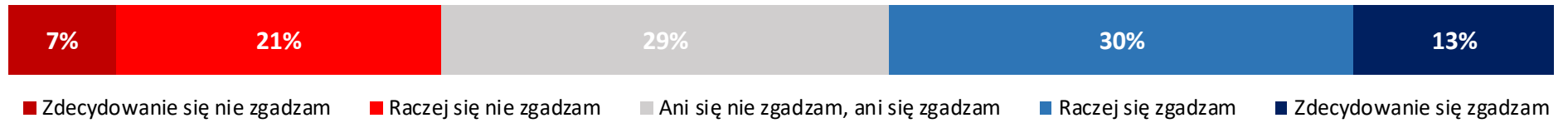
27%

Zmienne psychologiczne: sumienność – wybrane pozycje (2)⁸⁴

Postępuję zgodnie z harmonogramem.

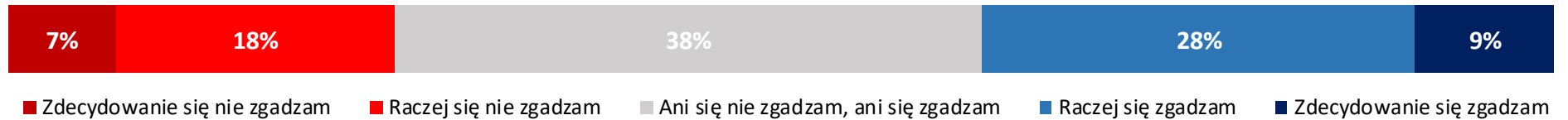
DZIECI DEMOKRACJI
(N=152)

Top2Box

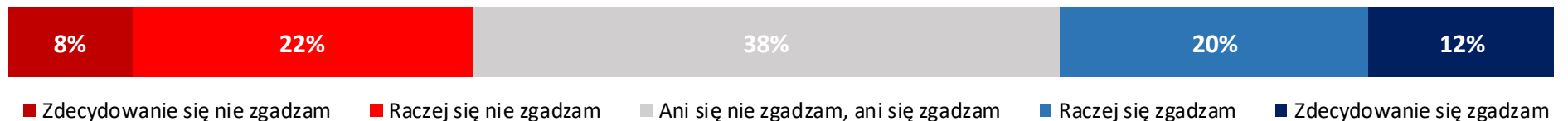
43%

BIERNI PROSYSTEMOWCY
(N=239)

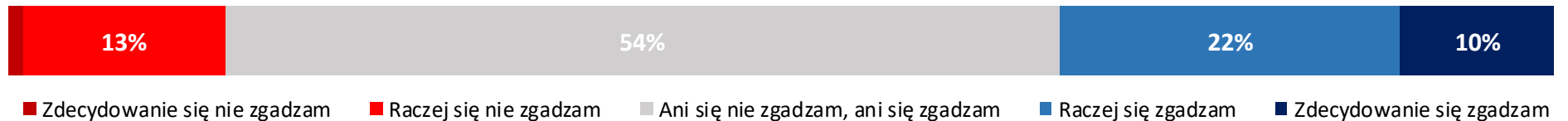
37%

**ROZCZAROWANI
POLITYKĄ**
(N=178)

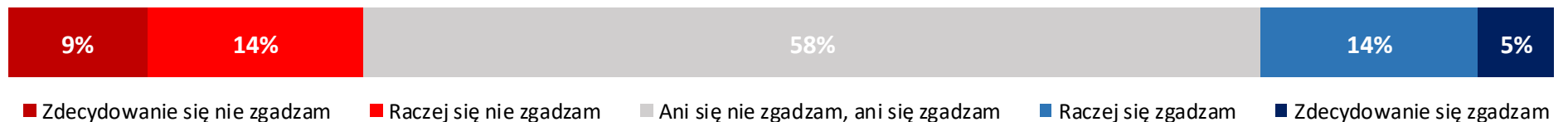
22%

NARCYZI POLITYCZNI
(N=257)

32%

**WYBOCZOWANI
SCEPTYCY**
(N=222)

19%

Neurotyczność

Neurotyczność: porównania między segmentami

- Neurotyczność mierzono za pomocą podskali kwestionariusza IPIP-BFM-20 do pomiaru „Wielkiej Piątki”. W skład tej podskali wchodziły 4 pytania. Dwa z nich prezentujemy na kolejnych slajdach jako przykłady. Segmenty różniły się między sobą pod względem tej cechy. Poniżej prezentujemy wskaźnik (średnie z 4 pytań na skali 1-5) dla każdego segmentu.

- Segment, który osiągnął **najwyższe** wyniki na skali neurotyczności to **Dzieci Demokracji:**

3,65

- Segment o **najniższym** poziomie tej cechy to **Narcyzi Polityczni:**

3,02

- Średnie wyniki dla skali neurotyczności dla pozostałych segmentów:

Rozczarowani Polityką:

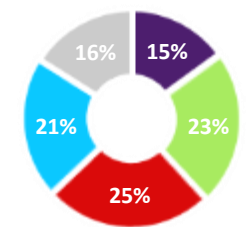
3,48

Wyobcowani Sceptycy:

3,41

Bierni Prosystemowcy:

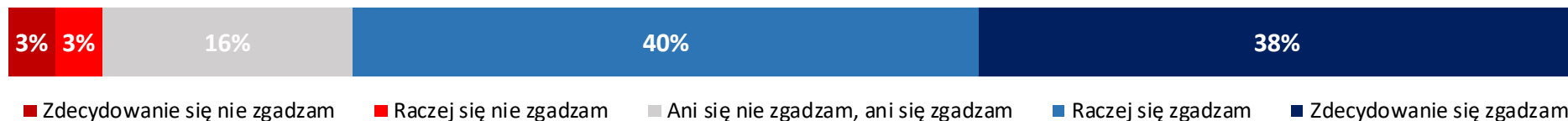
3,41

Zmienne psychologiczne: neurotyczność – wybrane pozycje (1)⁸⁷

Często martwię się czymś.

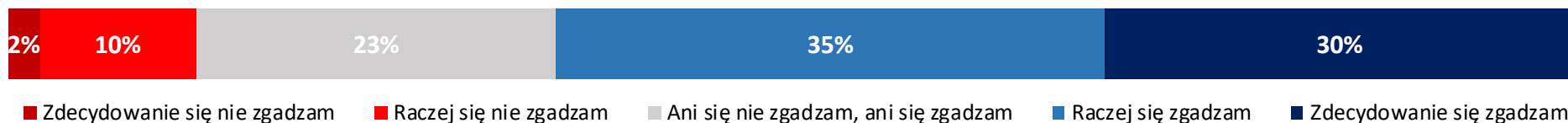
DZIECI DEMOKRACJI
(N=152)

Top2Box

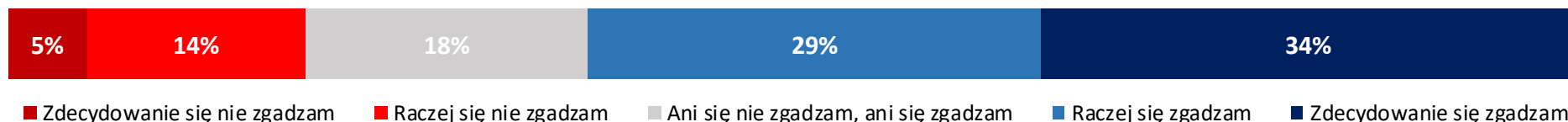
78%

BIERNI PROSYSTEMOWCY
(N=239)

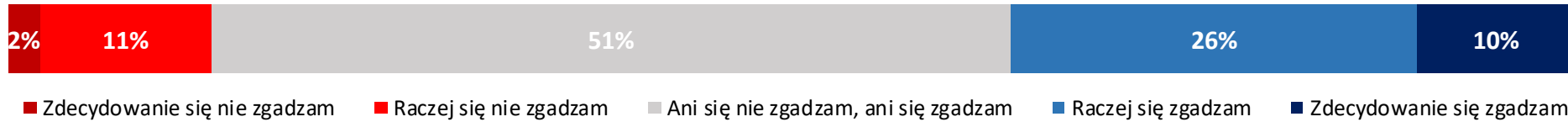
65%

**ROZCZAROWANI
POLITYKĄ**
(N=178)

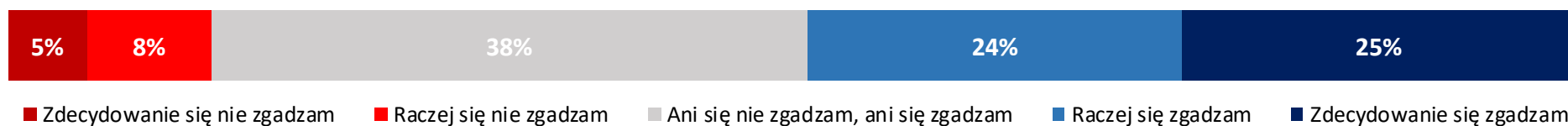
63%

NARCYZI POLITYCZNI
(N=257)

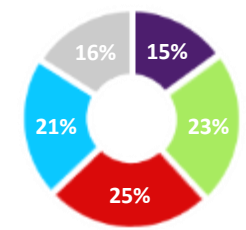

36%

**WYOBKOWANI
SCEPTYCY**
(N=222)

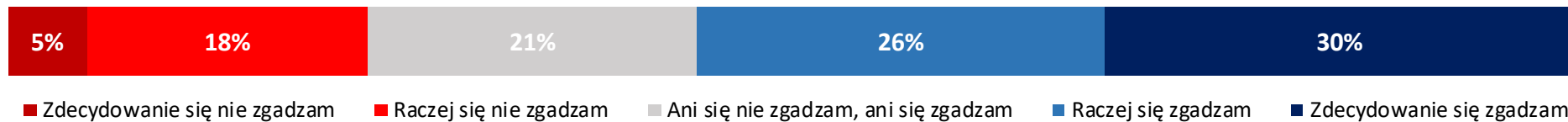
49%

Zmienne psychologiczne: neurotyczność – wybrane pozycje (2)⁸⁸

Często miewam huśtawki nastrojów.

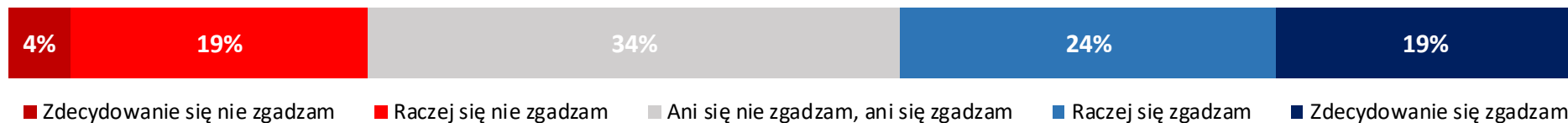
DZIECI DEMOKRACJI
(N=152)

Top2Box

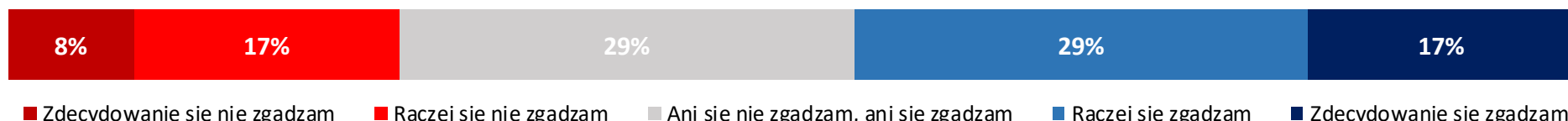
56%

BIERNI PROSYSTEMOWCY
(N=239)

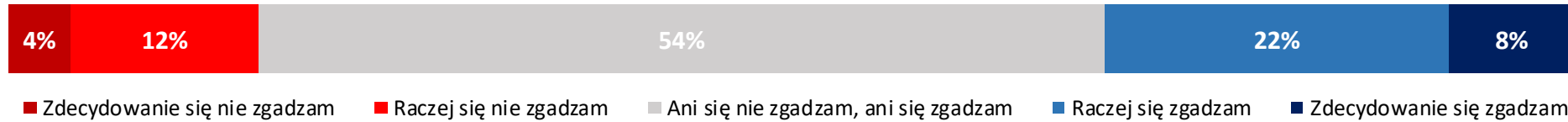
43%

**ROZCZAROWANI
POLITYKĄ**
(N=178)

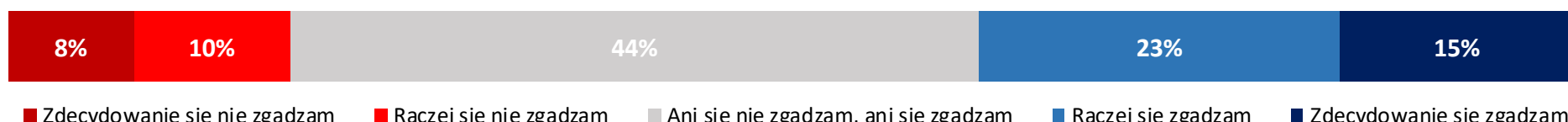
46%

NARCYZI POLITYCZNI
(N=257)

30%

**WYOBKOWANI
SCEPTYCY**
(N=222)

38%

Otwartość na doświadczenia

Otwartość na doświadczenia: porównania między segmentami

- Otwartość na doświadczenia mierzono za pomocą podskali kwestionariusza IPIP-BFM-20 do pomiaru „Wielkiej Piątki”. W skład tej podskali wchodziły 4 pytania. Dwa z nich prezentujemy na kolejnych slajdach jako przykłady. Segmenty różniły się między sobą pod względem tej cechy. Poniżej prezentujemy wskaźnik (średnie z 4 pytań na skali 1-5) dla każdego segmentu.

- Segment, który osiągnął **najwyższe** wyniki na skali otwartości na doświadczenia to **Dzieci Demokracji:**

3,76

- Segment o **najniższym** poziomie tej cechy to **Narcyzi Polityczni:**

3,10

- Średnie wyniki dla skali otwartości na doświadczenia dla pozostałych segmentów:

Rozczarowani Polityką:

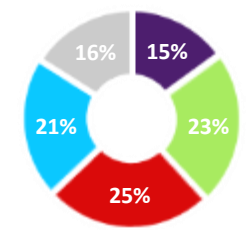
3,41

Wyobcowani Sceptycy:

3,13

Bierni Prosystemowcy:

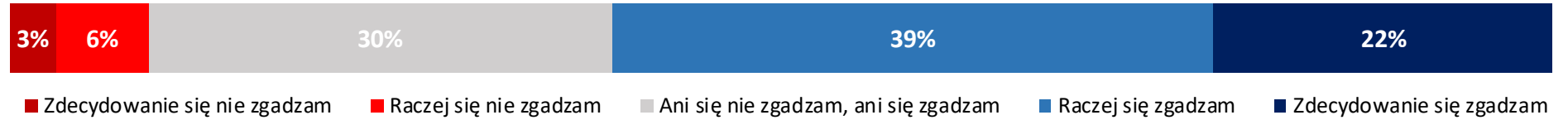
3,40

Zmienne psychologiczne: otwartość na doświadczenia – wybrane pozycje (1)⁹¹

Mam bogate słownictwo.

DZIECI DEMOKRACJI
(N=152)

Top2Box

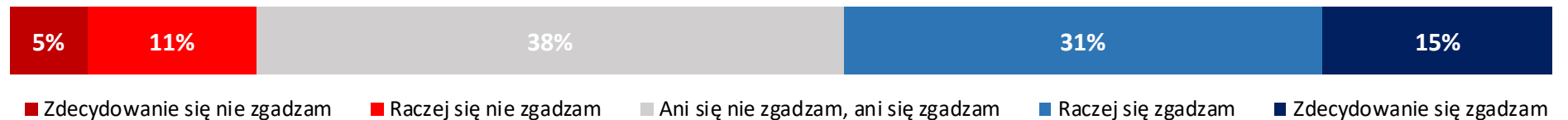
61%

BIERNI PROSYSTEMOWCY
(N=239)

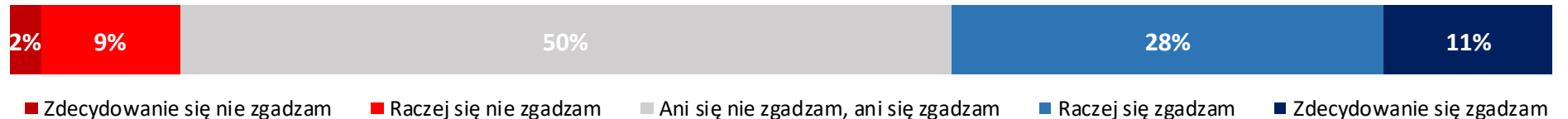
48%

**ROZCZAROWANI
POLITYKĄ**
(N=178)

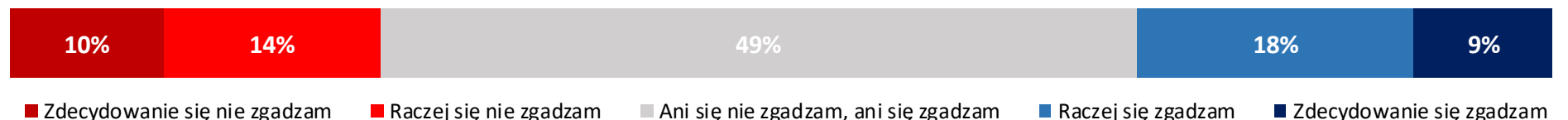
46%

NARCYZI POLITYCZNI
(N=257)

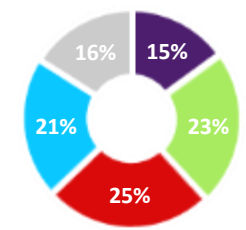

39%

**WYOBCEWANI
SCEPTYCY**
(N=222)

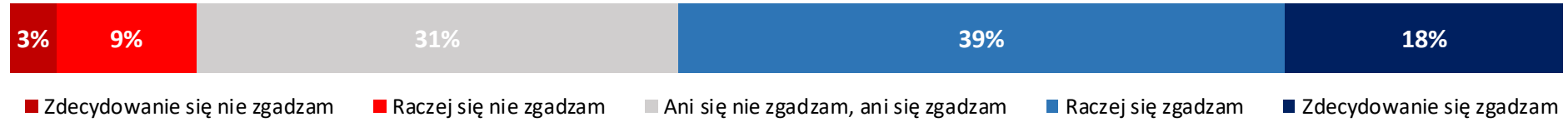
27%

Zmienne psychologiczne: otwartość na doświadczenia – wybrane pozycje (2) ⁹²

Mam głowę pełną pomysłów.

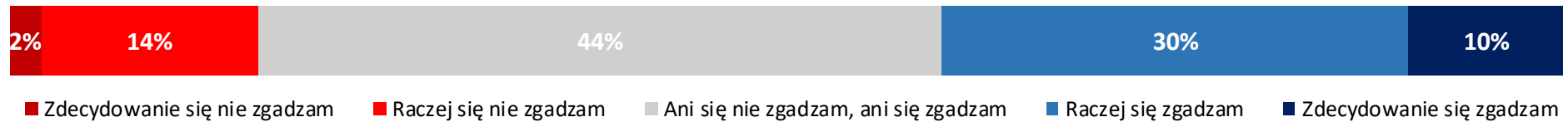
DZIECI DEMOKRACJI
(N=152)

Top2Box

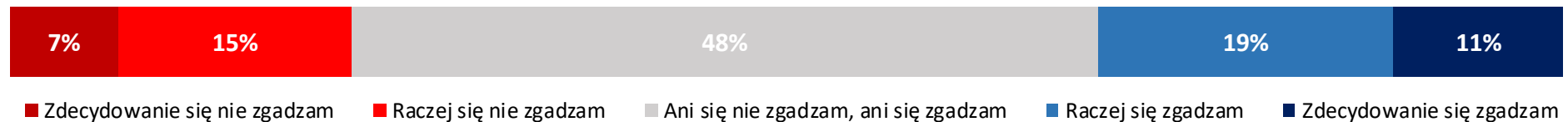
57%

BIERNI PROSYSTEMOWCY
(N=239)

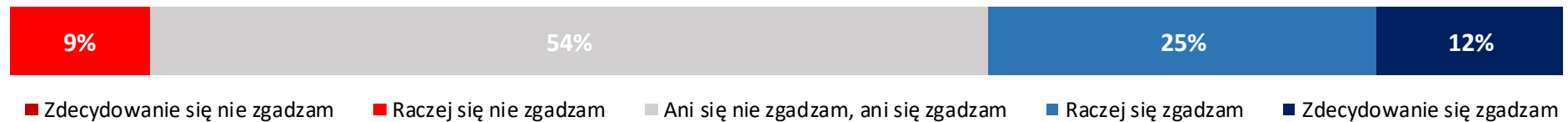
40%

ROZCZAROWANI POLITYKĄ
(N=178)

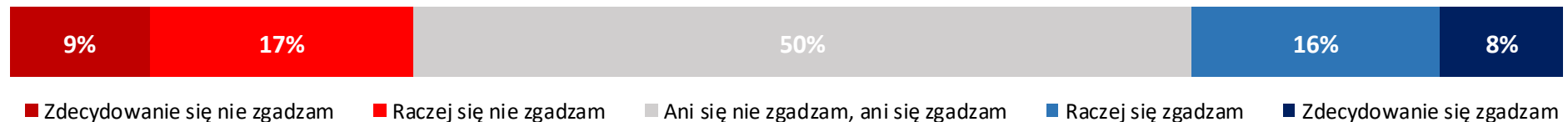
30%

NARCYZI POLITYCZNI
(N=257)

37%

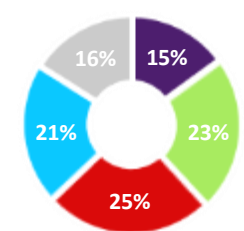
WYOBCEWANI SCEPTYCY
(N=222)

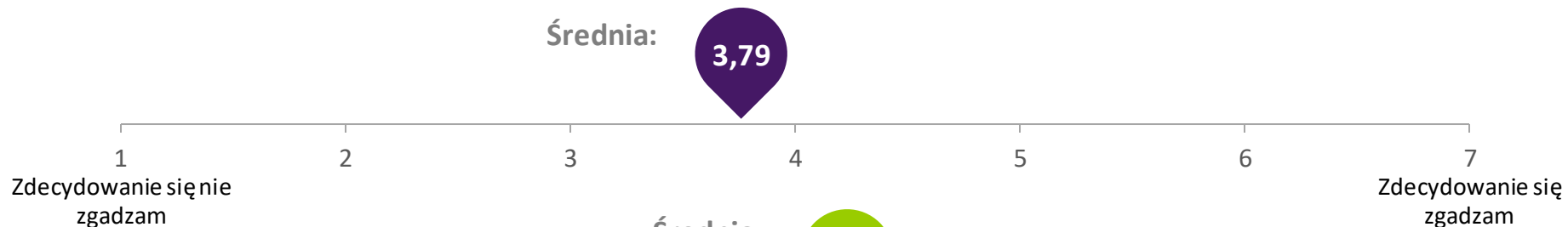
24%

Zmienne psychologiczne – zadowolenie z życia 93

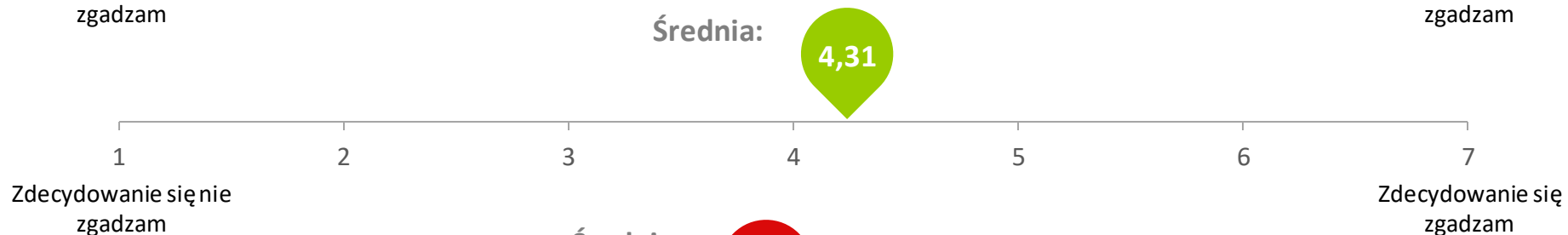
Wykresy pokazują średnie z 5 pytań dotyczących zadowolenia z życia (skala 1-7) dla każdego segmentu

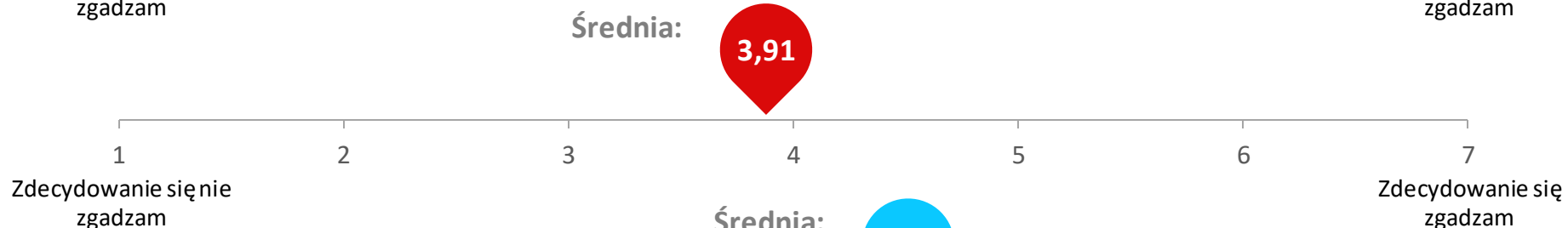
DZIECI DEMOKRACJI
(N=152)

BIERNI PROSYSTEMOWCY
(N=239)

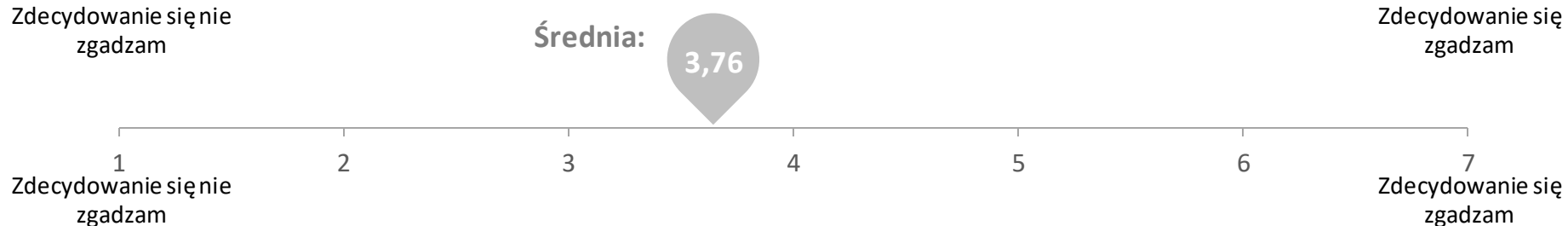
**ROZCZAROWANI
POLITYKĄ**
(N=178)

NARCYZI POLITYCZNI
(N=257)

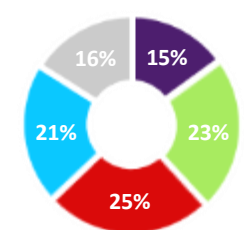

**WYBOCZOWANI
SCEPTYCY**
(N=222)

Demografia

Demografia

DZIECI DEMOKRACJI
(N=152)

BIERNI PROSYSTEMOWCY
(N=239)

**ROZCZAROWANI
POLITYKĄ**
(N=178)

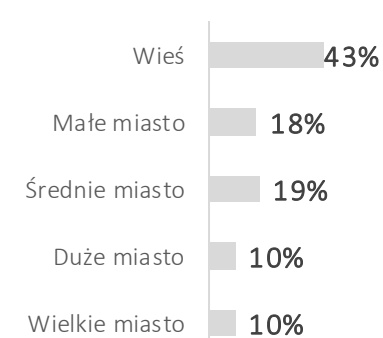
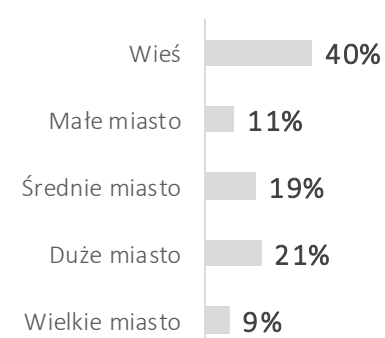
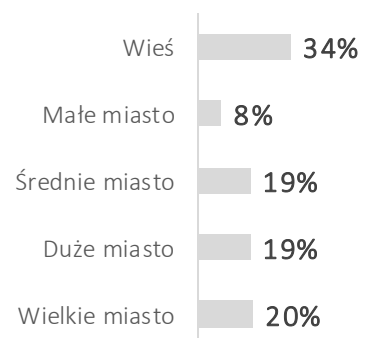
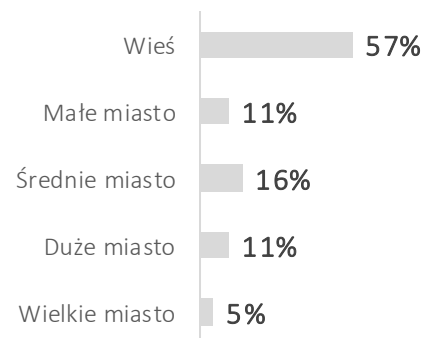
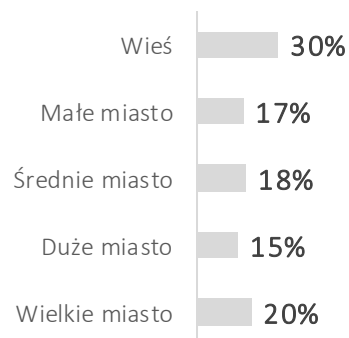
NARCYZI POLITYCZNI
(N=257)

**WYOBKOWANI
SCEPTYCY**
(N=222)

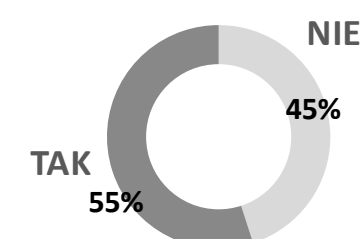
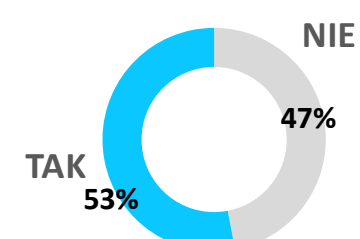
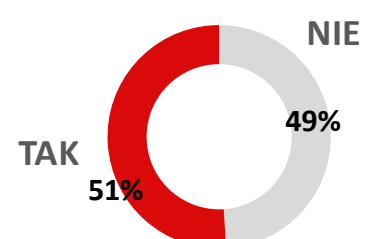
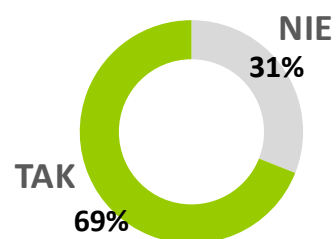
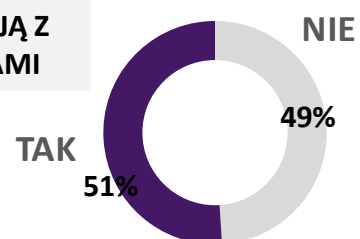
PŁEĆ

**MIEJSCE
ZAMIESZKANIA**

**MIESZKAJĄ Z
RODZICAMI**

Marta Marchlewska

Aleksandra Furman

Zuzanna Molenda

Dagmara Szczepańska

Dominika Maison

Paulina Górską

E-mail kontaktowy:

mmarchlewska@psych.pan.pl

politicalcognition.psych.pan.pl

Marchlewska, M., Furman, A., Molenda, Z., Szczepańska, D., Maison, D., & Górską, P. (2020). *Segmentacja młodych Polaków z uwagi na partycypację polityczną i obywatelską*. Raport z badań. IP PAN: Warszawa.

Raport został sfinansowany ze środków Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego (DIALOG 0013/2019)